

YILIN YILDIZLARI 12 ARALIK'TA ÖDÜLLERİNİ ALIYOR!

PSM

PAYMENT SYSTEMS MAGAZINE

ARALIK 2019

Sayı: 104 / Fiyatı: 10 TL

www.psmmag.com

6493 değişti

**FINANS SEKTÖRÜNDE
REKABET YENİ BAŞLIYOR**

ÖDED Başkanı Burhan Eliaçık:

“Hayallerimiz gerçekleşti”

ÇİN'DEKİ YENİ İŞ ORTAĞINIZ DRAGON BONUS BUSINESS

Çin'in her yerinde ve Uzakdoğu'da geçen
Türkiye'nin ilk kredi kartı Dragon Bonus Business,
Bonus özelliği ve UnionPay ayrıcalıklarıyla
Çin'de ve Uzakdoğu'da işlerinizi
büyütmeniz için hazır.

Ayrıntılı bilgi garantiticarikartlar.com ve
Garanti BBVA şubelerinde.

Şahıs şirketi sahibiyse
DRAGON yazıp 3340'a SMS göndererek,
tüzel şirket sahibiyse
Garanti BBVA şubelerini ziyaret ederek
Dragon Bonus Business dünyasına
katılabilirsiniz.

EDİTÖRDEN...

Abdullah Çetin
acetin@psmmag.com

Yıkıcı ve yaratıcı inovasyon

“Yıkıcı yaratıcılık” günümüzün en popüler kavramlarından biri. Türkçe karşılığı bazılarında göre biraz kışkırtıcı olsa da bu kavramın özellikle teknoloji dünyasını şekillendirdiği, transformasyonun dinamosu olduğu bir gerçek.

Evet, bu yılki PSM AWARDS için belirleyici kriter de “yıkıcı inovasyon” oldu. Dahil olmaktan onur duyduğum jüri, kazananları belirlerken özellikle aday projelerin ne kadar “yıkıcı”, değiştirici dönüştürücü olduğunu sorguladı. Bir de finansal hizmetlere erişimi ne kadar kolaylaştırdığına ve ne kadar geniş bir kitleye ulaştırma potansiyeli taşıdığına... İtiraf edeyim, çok zorlandık.

İmkan olsaydı da hepsine ödül verebilseydik. Sonuçta adil bir karar verdiğimizize inanıyorum. Kazananları 12 Aralık Perşembe akşamı Point Hotel Barbaros, İstanbul’da düzenleyeceğimiz törenle açıklayacağız. Hedeflediğimiz gibi teknolojide inovasyonu destekleyecek, teşvik edecek etkiyi yaratacağını umuyorum. Ödeme dünyası için yılın en heyecanlı haberi ise geçen kasım

ayında geldi. 6493 sayılı yasada değişikliklere gidildi. Deyim yerindeyse ödeme ve elektronik para kuruluşlarının patronu değişti. BDDK’nın bazı yetkilerini TCMB’ye devreden yeni düzenlemelerin yanı sıra ödeme ve elektronik para kuruluşlarının birlik çatısı altında toplanacağı kararı da sektörde sevinç yarattı.

Başta “açık bankacılık” olmak üzere yasa değişiklikleri sektör adına sevindirici, umutlandırıcı gelişmeler içeriyor. Bu konuda öncelikle Başkan Burhan Eliaçık olmak üzere ÖDED üyelerinin ciddi katkısı olduğunu biliyorum. Kendilerini buradan kutlamak istiyorum. Umarım yeni düzenlemeler finansal erişimin kolaylaşmasıyla yayılması, nakit kullanımının azalması hedefine olumlu katkı yapar.

Bu arada, yeni yasada yer alan “TCMB, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilir” ibaresi sizin de dikkatinizi çekmiş olmalı. Bence bu madde önümüzdeki dönemin bazı sürprizlere gebe olduğuna işaret ediyor. Hayırlısı diyelim... Keyifli okumalar.

Erişim Medya Radyo Televizyon ve Dergi Yayıncılık A.Ş. adına
İMTİYAZ SAHİBİ VE SORUMLU MÜDÜR

Kayhan Öztürk

GENEL KOORDİNATÖR

Barış Bekar

HABER MÜDÜRÜ

Orhan Pala

EDİTÖRLER

**Esin Gedik, Berrin Uyanık Bekar,
Seda Uygun Pala**

YAYIN DANIŞMANI

**Abdullah Çetin
acetin@psmmag.com**

DÜZELTMEN
Celalettin Kafesoğlu

FOTOĞRAF
Çelik Çelikyaman

GÖRSEL TASARIM
**Erişim Medya Radyo
Televizyon ve Dergi Yayıncılık A.Ş.**

HABER MERKEZİ
Yağızhan Coşkun

YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLER
**Sinem Büber Singh (New York),
Özlem Aydın (Londra),
Zeynep Turan (Roma)**

REKLAM & REZERVASYON
suygun@psmmag.com

DANISMAN, Marka ve Etkinlik Yönetimi
tulin.cakmak@gundemmedyagrubu.com

YÖNETİM YERİ

Sirket Ünvanı

Erişim Medya Radyo Televizyon ve Dergi Yayıncılık A.Ş.
Cumhuriyet Cad. No: 147 / 6 Harbiye / Şişli - İstanbul
Tel: 0212 255 32 92-93-94 / Faks: 0212 238 72 07

BASKI

PLUSONE Basım Matbaa Ambalaj ve Reklam San. Tic. Ltd.
Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. ZF3 34025
Zeytinburnu - İstanbul Tel: 0212 544 58 20
www.plusonebasim.com

YAYIN TÜRÜ

**AYLIK - YAYGIN - TÜRKÇE
(EKONOMİ - HABER DERGİSİ)**

PSM, T.C. Yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır.
Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Köşe yazıları yazarlarının sorumluluğundadır.

iÇİNDEKİLER

PAYMENT SYSTEMS MAGAZINE • ARALIK 2019

6

VİTRİN

Temassız bağış kiosklarıyla gençler "Kazandığı Üniversiteyi Kaybetmesin"

16

BASKI ÇÖZÜMLERİ

AUSTRIACARD, 120 yıllık tecrübeyle Türkiye güvenli baskı pazarında

18

VİZYON

FinTek denizinde fırtınalar ve fırsatlar

24

MEVZUAT

6493 değişti: Finans sektöründe rekabet yeni başlıyor

38

FİNTEK DÜNYASINDAN GELİŞMELER

Ödemeler dünyasının dönüm noktasında olabiliriz

40

KIOSK

Self servis kiosk çözümleri hayatı kolaylaştırıyor

42

ZİRVE YOLUNDA

"İyi bir takım oyuncusu olmak her zaman kazandırıyor"

44

ETKİNLİK

OVIA, Malezya'da OTM'i tanıttı

46

İZLENİM

Singapur Fintech Festival ardından

50

SOSYAL SORUMLULUK

Yıldızlar yarıştı, yazılımcı adayı kız çocukları kazandı

52

YARIŞMA

Yılın yıldızları 12 Aralık'ta ödülleri alıyor!

54

MEVZUAT

Proaktif bir TCMB ile ödeme şirketleri için yeni bir dönem başlıyor

56

EXTRE

Yıllık kartlı ödeme tutarı 1 trilyon TL'yi aşacak

58

DÜNYADAN

FinTek lideri 100 kadın

Axess'te devir değişiyor chip-paralar kaybolmuyor

şimdi Axessleyenler chip-paralarını dilediği gibi biriktiriyor, hayalinde ne varsa alıyor.

 AXESS yaz 5990'a gnder, başvurun onaylandığında kartını en yakın şubeden hemen al.

Axess kazandırır

Kart kampanyalarından kazanılan chip-paraların silinmemesi uygulaması; 21 Ekim 2019 tarihinde kartınızdaki mevcut chip-paralar ile, bu tarihten itibaren kazanılacak chip-paralar için geçerlidir. Chip-paraların kazanım ve kullanım alanlarına ilişkin sınırlamalar/detaylar kampanya özelinde değişiklik göstermektedir. Akaryakıt sektöründe kazanılan chip-paralar sadece akaryakıt sektöründeki Axess ye işyerlerinde akaryakıt ve otagaz alımlarında kullanılabilir. Akbank T.A.ř. kampanyayı durdurma ve kampanya şartlarında değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

AKBANK

► Temassız bağış kiosklarıyla gençler “Kazandığı Üniversiteyi Kaybetmesin”

Visa ile Türk Eğitim Vakfı (TEV), üniversite öğrencileri için anlamlı bir işbirliğine imza attı. Visa, Türk Eğitim Vakfı'nın maddi imkansızlıklar nedeniyle üniversite hayatına devam edemeyen öğrencilere yönelik hayata geçirdiği “Kazandığı Üniversiteyi Kaybetmesin” kampanyasını farklı lokasyonlara yerleştirilecek temassız bağış kiosklarıyla destekleyecek.

Yenilikçi ödeme çözümleri ile sosyal sorumluluğu bir araya getiren temassız bağış kioskları, bağış yapmayı kolaylaştırarak günlük hayatın içine entegre etmeyi hedefliyor. Kampanyaya destek vermek isteyen bağışçılar, sıklıkla

ziyaret ettikleri birçok lokasyonda yalnızca temassız kartlarını kullanarak hızlı, zahmetsiz ve güvenli bir şekilde bağış yapabilecek. Bağış kiosku, projeye destek veren

ünlü isimlerin bağış çağrısında bulunduğu interaktif bir ekran ve 10 TL bağış yapmayı sağlayan temassız bir POS terminalinden oluşuyor. Bağışçılar, ilk ay İstanbul'un farklı AVM ve plazalarına, ikinci ay itibarıyla ise Ankara ve İzmir'deki yüksek trafikli noktalara yerleştirilecek kiosklerde temassız kredi kartlarıyla öğrencilerin hayalini kurduğu eğitime devam etmesine katkıda

bulunabilecek.

Temassız bağış kiosku her hafta yeni bir noktaya taşınacak ve adres bilgileri, Türk Eğitim Vakfı'nın internet sitesi www.tev.org.tr'de paylaşılacak.

FinTech Challenge'ta kazanan Octet Türkiye oldu

Dünyanın önde gelen finansal kuruluşlarından Citi tarafından Ortadoğu ve Kuzey Afrika (MENA) bölgesinde, çok sayıda FinTek şirketinin katılımıyla düzenlenen MENA FinTech Challenge'ın Türkiye'den kazananı Octet Türkiye oldu. Citi'nin, MENA bölgesindeki FinTek girişimlerine yönelik 4 farklı alanda çözümlerini tanıtması ve fikirlerini uygulamaya geçirmesi için düzenlediği yarışmada, KOBİ'ler ve büyük şirketler için uygulamaya sunduğu ticaret portalı ve garantili ödeme çözümleriyle ipi göğüsleyen Octet Türkiye'nin yanı sıra Mısır'dan Fawry ve PaySky, Birleşik Krallık'tan ise Wipro/Tradestream kazananlar arasında yer aldı. Octet Türkiye Genel Müdürü Dr. Selim Seval, şirketinin çözümleri ve Citi işbirliğiyle ilgili şu bilgileri veriyor: “Octet, 8 yıldır Asya-Pasifik bölgesinde, 2017'den bu yana da İstanbul'da başarılı operasyonlar yürütüyor. Şimdi de MENA ülkelerinde genişlemeye hazır. Türkiye'de 1500'den fazla şirkete hizmet sunuyoruz. Octet Türkiye olarak KOBİ'ler ve büyük

şirketlerin hayatını kolaylaştırırken, satıcı için nakit akışını kısaltıyor alıcı için de uzatıyoruz. Citi ile hayata geçireceğimiz yeni ortaklıktan büyük mutluluk ve gurur duyuyoruz. Bu işbirliği

sayesinde bankanın geniş ağı ve deneyimlerinden faydalanarak bölgedeki hedeflerimizi, yenilikçi çalışmalarla ve yeni geliştirdiğimiz alternatif ödeme ürünlerimizle daha da yukarılara taşıyacağız.”

SODEXO'LU
İŞLETMELER
KAZANIYOR!

ÇALIŞANLARI YEMEK KARTINDAN FAZLASINI İSTEYEN FİRMALAR SODEXO İLE KAZANIYOR!

Sodexo Restaurant Pass yemek kartını tercih eden firmalar, Sodexo'nun sunduğu benzersiz avantajlar sayesinde çalışanlarının artan beklentilerine cevap verebiliyor.

Siz de Sodexo çözümlerinden faydalanın, hem siz kazanın hem de çalışanlarınız kazansın.

Sodexo'lulara özel
online yemek
sipariş platformu

Mobil Ödeme ile
kartsız ödeme
kolaylığı

%10'a varan
ek harcama imkânı

Mobil Kart ile
anılda kart üretimi
ve dağıtımı

Detaylı bilgi için: 444 72 77 | www.sodexoavantaj.com

sodexo
YAŞAM KALİTESİ HİZMETLERİ

► BonusFlaş 4 yaşında

BonusFlaş uygulaması 4'üncü yılını geride bırakırken 38.2 milyon kampanya katılımı, 5.4 milyondan fazla finansal işlem ve 5 milyonun üzerinde ödeme işlemine ulaşıldı. Mobil cihazlarda toplamda 2.7 milyar kez görüntülenen BonusFlaş'ta her 10 kullanıcıdan 8'i uygulamayı tekrar kullanarak yüzde 80 gibi yüksek bir aktif kullanım trafiği oluşturdu. BonusFlaş uygulamasına bu yıl, kullanıcıların cüzdandan taşımadan saniyeler içinde alışverişin tamamlayabildiği QR ile ödeme ve alışveriş yapılan üye işyerlerinin web sitelerine uygulama içinden yönlendirme sağlayan "Direkt Link" özellikleri eklendi. "Yenilenen Kampanyalar" ana sayfası, alışveriş tercihlerine uygun sektör ve markaların kampanyalarından çok daha hızlı ve kolay faydalanma mikanı sunuyor. BonusFlaş'ta yer alan, kart bilgilerinin paylaşılmasına gerek kalmadan güvenli ve hızlı bir şekilde ödeme yapılmasına olanak sağlayan GarantiPay ise online alışveriş ödemesinde hız, kolaylık ve güvenlik sağlıyor. BonusFlaş kullanıcıları 1900'den fazla sitede ve mobil uygulamada GarantiPay ile ödeme yapabiliyor, kampanyalardan yararlanabiliyor.

Işıl Akdemir Evlioğlu

Garanti Ödeme Sistemleri Genel Müdürü Işıl Akdemir Evlioğlu, BonusFlaş'ın 4'üncü yılı dolayısıyla şu değerlendirmeyi yaptı: "Müşterilerimizin BonusFlaş ve GarantiPay'e gösterdiği yoğun ilgiye karşılık verebilmek adına hayatı kolaylaştıran yenilikçi ve teknolojik hizmetler sunmaya devam ediyoruz. Bu çalışmalarımızla hem Türkiye hem de küresel platformlarda layık görüldüğümüz ödüller daha iyisini yapabilmemiz için motivasyonumuzu

artırıyor. 2018 yılında teknolojiye inovasyona dayalı prestij ödülü PSM AWARDS'da 'Müşteri Odaklılık' kategorisinde aldığımız birincilik, Global Business Outlook Awards'da 'Türkiye'nin En İyi Mobil Bankacılık Uygulaması' seçilmemiz ve en iyi e-ticaret deneyimini yaşatan markaları belirleyen ECHO Awards'da 'Ödeme Sistemleri' kategorisinde GarantiPay ile kazandığımız birincilik, başarılarımızı taçlandırdığımız çok anlamlı ödüller oldu."

5 yılda 35 bin üye işyerine ulaşan Ödeal, hedef büyüttü

Cepte POS ve yazarkasa POS uygulamalarıyla aylık kotalar, sabit maliyetler ve bürokrasi nedeniyle POS yatırımı yapamayan KOBİ'ler, küçük işletmeler ve bireysel girişimcilerin bankacılık sistemine dahil olmasını sağlayan Ödeal'in üye işyeri sayısı 35 bini aştı. Ödeal, bu yılın üçüncü çeyrek sonuçlarına göre 35 bin üye işyeri sayısını aşmanın yanı sıra 81 ilde 64'ten fazla sektörde hizmet vererek, geçen yılın aynı dönemine göre üye işyeri sayısını yüzde 20, işlem adedini yüzde 186, işlem hacmini de yüzde 125 artırdı. Ödeal'in toplam üye işyeri sayısının yüzde 75'ini bireysel girişimciler ve şahıs şirketleri, kalan yüzde 25'lik kısmını ise limited şirketler ve kooperatifler ile dernekler oluşturuyor. İlk 5 il

sırasıyla İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa ve Antalya oldu. Bunları yine sırasıyla Kocaeli, Konya, Muğla, Kayseri ve Gaziantep takip ediyor. 5 yılda ulaşılan seviyeyi ekip çalışmasına bağlayan Ödeal Kurucu Ortağı Fevzi Güngör, "İlk 5 yıllık süreçte öncelikli hedefimiz sürdürülebilir büyüme trendi ve planladığımız ürün portföyünü tamamlamaktı. İkisine de ulaştık. 'Ödeal Cepte POS', 'Ödeal POS' ve 'Ödeal Yazarkasa POS' ile ürün-hizmet portföyümüzü tamamladık. Artık hedefimiz büyük iş ortaklıkları ve büyük projeler. Bu büyük iş ortaklıklarının birini de Halkbank şubelerinde Ödeal sözleşmesiyle birlikte yazarkasa satmaya başlayarak bu yılın başında yaptık."

Fevzi Güngör

*Yeni yılda nakde
ihtiyaç duyduğunuzda*

**Ek
Hesap**

**Anında
Kredi**

***Anında Kredi ve Ek Hesap
tam size göre***

İşCep'i indir, işini cepte bitir.

Ayrıntılı bilgi: isbank.com.tr

İşCep

► Yapay değil yapan zekâ: ViBi

VakıfBank, dijital platformunun yeni yıldızı ViBi'yi düzenlediği basın toplantısıyla tanıttı. VakıfBank'ın dijital dünyadaki sesi ViBi, müşteri alışkanlıklarını analiz ederek kişiye özel asistanlık hizmeti verecek. VakıfBank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, toplantıda özetle şu değerlendirmeyi yaptı:

"Dijitalleşmeyi sadece bir süreç, yetkinlik olarak görmüyoruz. Dijital olmak için değil, dijitalle gelen yeni iş yapma şekillerini ve teknolojileri kullanarak, sektörde bir 'müşteri odaklı oyun kurucu' olmak istiyoruz. Ailemizin en yenilikçi ve en teknolojik üyesi ViBi, müşterilerimizle mobilde buluştu. ViBi ile müşterilerimizin yanındaki güç olmayı yeni bir boyuta taşıyoruz. Kendisini yapay zekâ olarak değil, yapan zekâ olarak isimlendiriyoruz. Müşterilerimizi dinleyen, anlayan ve ihtiyaçlara etkin çözümler sunan asistanımız, bundan sonra hayatımızın merkezinde olacak. ViBi sektördeki ilk uygulamalardan biri. Ve memnuniyetle ifade edebilirim ki birçok açıdan da sektördeki en iyi uygulama."

VakıfBank Dijital Bankacılık, Ödeme Sistemleri ve Kurumsal İletişimden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Ferkan Merdan ise yüzde 100 yerli bir yazılım olarak

geliştirilen ViBi'nin yeteneklerini şöyle anlattı: "ViBi kullanıcılarla interaktif bir şekilde iletişim kurup bankacılık işlemleri için en doğru yönlendirmeyi yapabiliyor. Konuşma hızınız ve biçiminiz nasıl olursa olsun söylediklerinizi anlamlandırıp işlemlerinizi sürdürüyor. Daha basit bir ifadeyle ilk kez karşılaştığınız ve aynı dili kullandığınız bir insan sizi ne kadar anlıyorsa ViBi de sizi o kadar iyi anlıyor. Telefonun işletim sisteminden bağımsız çalışıyor. VakıfBank Mobil'in

yüklü olması dışında başkaca bir yazılıma ihtiyaç duymuyor. Tamamen güvenlidir. Aktif olmadığı anlarda dinleme ya da ses kaydı yapmaz. Verileri kimseyle paylaşmaz." ViBi ile para transferi, kredi başvurusu, QR kodla para çekme-yatırma, taksitli ve nakit avans, sanal kart bilgileri ve limit belirleme, güncel kur bilgileri, dönüştürücü ve parite, varlık durumu bilgilerine erişim, piyasa bilgileri öğrenme ve kredi kartı borç bilgileri sorgulamak mümkün.

Asseco sahtekarlık önleme çözümüyle Macaristan'da

Avrupa'nın 6'ncı yazılım firması Asseco grup bünyesinde faaliyet gösteren Asseco South Eastern Europe (ASEE), Sberbank Macaristan'ın kurumsal sahtekarlık önleme çözümü InACT'i seçtiğini açıkladı. Söz konusu açıklamada, 1993'den bu yana Macaristan pazarında faaliyet gösteren bankanın, sahtekarlık saldırılarını izlemek ve önlemek için PSD2 kapsamında hazır ve hızlı entegre olabilecek bir çözüme ihtiyacı olduğu belirtildi. Proje kapsamında internet bankacılığı, mobil bankacılık ve ödeme kuruluşlarından (TPPS) gelen işlemlerde oluşabilecek sahtekarlık atakları kolaylıkla izlenebilecek.

ASEE Türkiye Ülke Lideri Hatice Ayas, anlaşmayla ilgili şu açıklamayı yaptı: "ASEE Türkiye olarak bu projeye sahtekarlık önleme alanındaki bilgi birikimimizi ilk kez Macaristan pazarına sunmuş olduk. Dolayısıyla Sberbank'ın bu konuda bizi güvenilir çözüm sağlayıcı olarak görmesi gurur verici. InACT, esnek altyapısı sayesinde PSD2 ile gelen değişikliklere uyumlu oldu ve hızlıca bankaların dijital kanallarına entegre olabiliyor. Bilindiği gibi Avrupa'da bankaların PSD2'ye uyumlu olmaları için son bir tarih belirlenmişti. Çözümümüz hazır olduğu için Sberbank'ı hızlıca uyumlu hale getirdik."

Tam İşinize Göre

Verisoft ürünleri ihtiyacınıza göre şekillenir, işinize özel tasarlanır, istediğiniz şekilde uyarlanır.

Verisoft 35 yıldır, tam esneklik sağlayan yüksek kalite ve uyumluluk standartlarında hızlı, güvenli ve müşteri odaklı çözümler sunar.

 Kartlı Ödeme Çözümleri

 Dijital Ödeme Çözümleri

 POS Yazılım ve Entegrasyonu

 Sahtekârlık Önleme ve İzleme Sistemi

 Sadakat Kart Uygulamaları

 Kart Basım ve Kişiselleştirme Çözümleri

 Ödeme Donanım Çözümleri

 verisoft

sales@verisoft.com | 0212 483 72 72
verisoft.com

► İş Bankası, Türkiye'nin Ödeme Yöntemi TROY'u yurtdışına taşıyor

Discover ve Diner's Club logolu kartları hem kabul hem de ihraç eden ilk Türk bankası olan İş Bankası, Bankalararası Kart Merkezi ve Discover Finansal Hizmetler ile yaptığı işbirliği kapsamında TROY kredi kartlarının yurtdışında geçerliliğini sağlayacak çalışmalarını tamamladı. Böylece TROY sahibi olan İş Bankası müşterileri kartlarını, 190'u aşkın ülkedeki Discover ve Diner's Club kart kabul eden 44 milyondan fazla noktada alışveriş ve ATM'lerden nakit avans işlemleri için kullanabilir hale geldi. İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı Yalçın Sezen, işbirliğiyle ilgili şu bilgileri verdi: "Discover ve Diners Club kartlarını hem ihraç eden hem kabul eden ilk Türk bankası olduk. Aynı zamanda ülkemizde TROY ve Discover logolu ilk ticari kart

ürününü de hayata geçiren banka olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu işbirliği sayesinde yurtdışına seyahat eden müşterilerimiz, TROY logolu kartlarını kullanarak Discover ve Diner's Club üyesi kuruluşların ATM'lerinden kolayca nakit ihtiyaçlarını karşılayabilecek, milyonlarca üye işyerinden alışveriş

yapabilecek, Maximum kartlara ait tüm ayrıcalıklardan yararlanmaya devam edecek ve yurtdışı seyahatleri veya elektronik ticaret işlemlerinde kartlarını rahatlıkla kullanabilecek. Bireysel müşterilerimizin ilk olarak TROY Klasik "Maximum" kartın yanı sıra 'Maximiles' ve 'Maximum Aidatsız' kart ihtiyaçları karşılanacak, ayrıca ticari kredi kartı müşterilerimize de yurtdışında da kabul edilen TROY logolu kart verilebilecek."

Gurbetçi, Türkiye'deki dijital bankacılık hizmetlerini özliyor

Para transferi şirketi TransferGo'nun, Almanya'daki yeni nesil Türk göçmenlerle yüz yüze görüşerek yaptığı araştırma, finansal işlemlerdeki tercih ve alışkanlıklarla ilgili önemli bilgiler içeriyor. Son 5 yıl içinde Türkiye'den Almanya'ya gelen "yeni göçmenler" daha önce göç edenlere kıyasla daha çok İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerden göç ediyor ve Almanya'daki şehir yaşamına hızlıca adapte oluyor. Yeni göçmenler eskilere oranla daha yüksek eğitim düzeyine sahip ve iyi derecede İngilizce biliyor. Facebook ve WhatsApp gibi platformlarda gruplar oluşturuyor, bilgi ve deneyimlerini paylaşıyorlar. Türkiye'yi sıklıkla ziyaret edip aileleri ve arkadaşlarıyla iletişim halinde kalırken, tatil ve alışveriş gibi kişisel harcamalarından da vazgeçmiyorlar. Almanya'da okula gitmek, kira

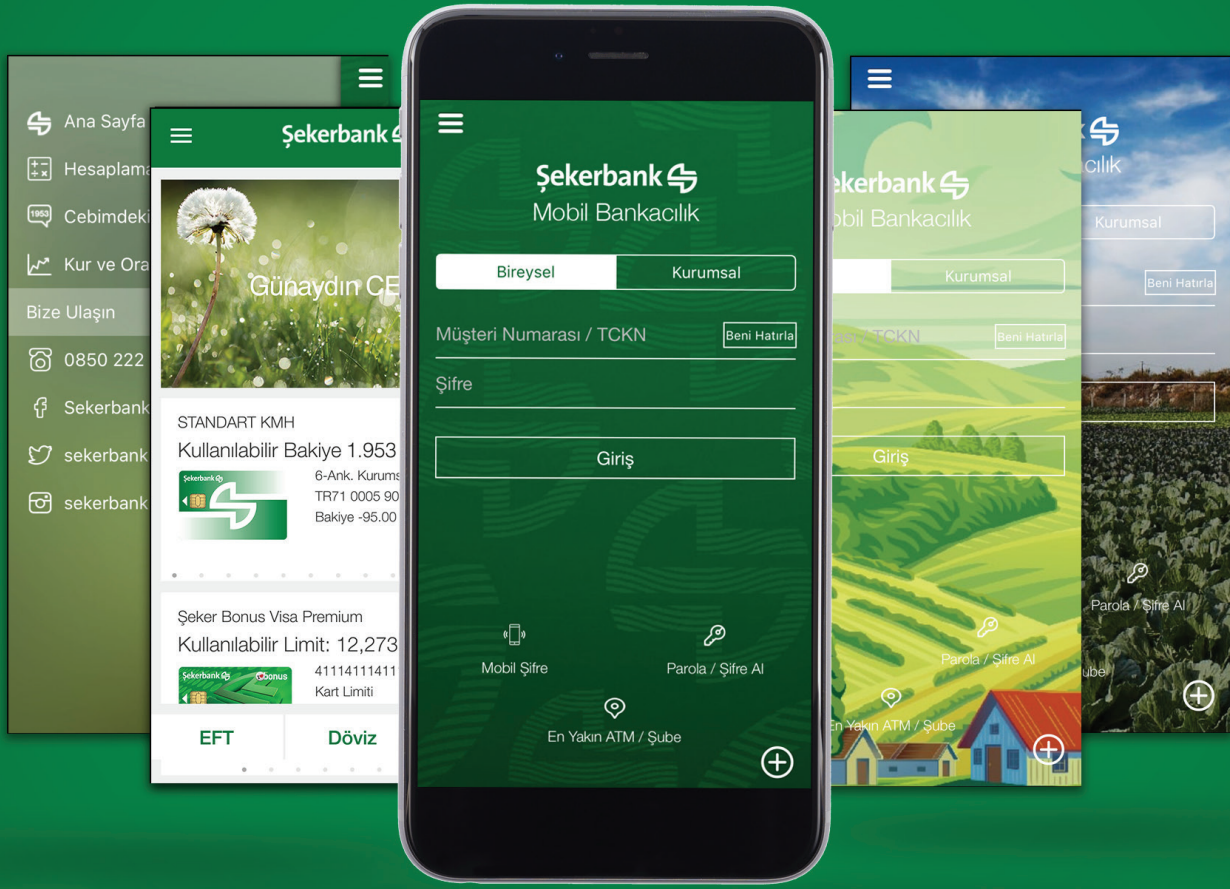

ödemek ya da ödeme almak için geleneksel bankalarda hesap açmak zorunda kalan yeni göçmenler, Türkiye'deki dijital bankacılık hizmetlerini özlediklerini dile getirirken, Almanya'daki finans sisteminin Türkiye'ye göre çok daha masraflı, yavaş ve kullanışsız olmasından da şikayet ediyor.

Almanya'daki bankaların hizmetlerinden memnun olmayan katılımcılar; uçak bileti, fatura ödemeleri, günlük harcamalar gibi birçok işlemde halen Türkiye'den edindikleri kredi kartlarını kullanmaya devam ediyor. Bunun bir nedeni de Almanya'da çokça kullanılan ve banka kartı hizmeti veren EC-kartlarla online alışverişlerde zaman zaman sıkıntı yaşanması. Türkiye'de kartla ödemeye çok alışkın olan yeni göçmenler Almanya'da da bu alışkanlıklarını devam ettiriyor, üzerlerinde çok fazla nakit taşıyor.

Maaşlarını alır almaz yakınlarına destek olmak ya da ödemelerini yapmak için Türkiye'deki hesaplarına para gönderen yeni göçmenler de daha önce gelenler gibi Türkiye'ye Euro olarak para transferi yapmayı en az TL transfer etmek kadar önemli buluyor.

Şeker Mobil Şube ile
ihtiyaç duyduğunuz
tüm bankacılık işlemlerini
şubeye gitmeden, 7 gün 24 saat
kolaylıkla yapabilirsiniz!

Şekerbank

► Şık bir dokunuşla ödeme deneyimi

Temassız ödemelerin yaygınlaşmasıyla beraber akıllı kol saati, yüzük, bileklik ve kıyafetlerin içine yerleştirilmiş küçük cihazlara kadar çok çeşitli formlarda giyilebilir teknolojileri görüyor, deneyimliyor ve bu cihazlar sayesinde ufak bir dokunuşla ödemelerimizi gerçekleştirebiliyoruz. Temassız giyilebilir teknolojiler, esneklikleri nedeniyle tüketicilerin genel ödeme deneyimini geliştiriyor. Ayrıca kullanıcıların bir ürün veya hizmet satın almak istediklerinde yanlarında bir akıllı telefon veya ödeme kartına sahip olmalarının gerekmemesi de bu cihazları kullanıcılar için son derece cazip ürünler haline getiriyor. Türkiye'nin Ödeme Yöntemi TROY da kullanıcı dostu ve renkli silikon özellikli bilekliğiyle, giyilebilir ödeme teknolojisi deneyimini bir üst seviyeye taşıyor. Bileklik su geçirmez ve

ayarlanabilir olmasının yanı sıra hem yetişkinler hem de çocuklar için uygun olmasıyla da dikkat çekiyor. TROY, temassız giyilebilir teknoloji ürünü için Infineon'un giyilebilir ürünleri ödeme cihazlarına dönüştürmek amacıyla sunduğu SECORA Pay W çözümünü kullanmayı tercih etti. SECORA Pay W, Infineon'un akıllı ödeme aksesuarları ve çeşitli uygulama seçeneklerini bir araya getiriyor. Bilekliğin kişiselleştirilmesi amacıyla TROY'un geliştirdiği uzaktan kart yönetimi uygulaması, sanal kartın anında ve güvenli bir şekilde bileklikle eşleştirilmesini sağlıyor. Böylece kullanıcılar akıllı telefonlarını kullanarak bilekliklerini kişiselleştirebiliyor. Bileklik kişiselleştirildikten sonra kullanıcının

hesabına bağlanıyor ve tüm ödeme noktalarıyla uyumlu temassız bir kart haline geliyor. Bu sayede kullanıcılar, temassız sembolünü gördükleri her yerde hızlı ve güvenli alışveriş yapabiliyor. TROY'un temassız ödeme teknolojisine sahip taşınabilir bu çözümü, CIPURSE açık standardı sayesinde; sadakat programlarında, festivaller ve spor müsabakaları gibi büyük etkinliklerde, okullarda ve metro, otobüs, feribot gibi toplu taşıma sistemlerinde kullanılabilir.

TÜRSAB Rota projesinin ödeme altyapısı iyzico'ya emanet

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği'nin başlattığı TÜRSAB Rota projesinin ödeme altyapısında iyzico'nun yapay zekalı teknolojileri kullanılacak. Proje kapsamında binlerce seyahat acentesi, Türkiye'nin her bölgesinden binlerce tur paketini platform üzerinden paylaşırken iyzico ödeme altyapısıyla güvenle tahsilat yapabilecek. TÜRSAB'ın paket turlardan oluşan bir pazaryeri kuracağı projenin ülke ekonomisine 5 milyar TL'nin üzerinde katkı sağlaması bekleniyor. Projenin seyahat acentelerinin birbirleriyle bağlarını da güçlendireceğini vurgulayan TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, "TÜRSAB Rota projemiz sayesinde

Firuz Bağlıkaya

Barbaros Özbugutu

seyahatseverlere kültür, yat, sağlık, doğa, gastronomi ve kış turizmine kadar her alanda en iyi hizmeti sunmayı amaçlıyoruz. Sektörümüzü güçlendirmek, yerel kalkınmayı ve ekonominin canlanmasını sağlamak da bu yolda boynumuzun borcu" dedi. iyzico Kurucu Ortağı ve CEO'su Barbaros Özbugutu ise şu

değerlendirmeyi yaptı: "iyzico olarak sunduğumuz çözümlerle öncülük eden seyahat acentelerinin sektöre daha iyi hizmet sunmasına katkı sağlayacağız. Bu platform sayesinde birçok farklı turizm hizmetine hızlıca ulaşılacak ve ekonomide canlılık sağlanacak. Turizmin kolay ulaşılabilirliğinin yanı sıra ödeme kolaylığının rahatlığı yaşanacak."

Vibi

Dinleyen, anlayan, yapan zeka.

Tüm bankacılık hizmetlerinizdeki yeni sesli asistanınız Vibi, tanışmak için sizi VakıfBank Mobil'de bekliyor.

VakıfBank, Yanındaki Güç.

VakıfBank Mobil uygulamasını indirin,
Vibi ile hemen tanışın.

444 0 724 | vakifbank.com.tr

VakıfBank

Burası Sizin Yeriniz

[Instagram](#) [Facebook](#) [Twitter](#) [LinkedIn](#) /vakifbank

► DenizBank ve Hepsiburada işbirliğiyle online alışverişte anında kredi

DenizBank ile Hepsiburada, tüketicilerin alışveriş deneyimini kolaylaştırmak amacıyla güçlerini birleştirdi. Buna göre DenizBank müşterisi olsun ya da olmasın Türkiye'nin 81 ilindeki tüm tüketiciler, A'dan Z'ye tüm gereksinimleri için ihtiyacın olduğu anda Hepsiburada platformu veya mobil uygulaması üzerinden anında online kredi kullanabilecek. Tüketiciler, herhangi bir ek ücretin söz konusu olmadığı, hızlı, basit ve pratik müşteri deneyiminin sunulduğu işbirliğiyle Hepsiburada üzerinden 750-15 bin TL arasındaki alışveriş sepetlerini oluşturduktan sonra harcamaları için DenizBank tarafından 7 gün 24 saat sunulan Online Alışveriş Kredisi seçeneğinden faydalanabiliyor. Üstelik DenizBank'tan ilk kez kredi kartı çıkararak alışveriş yapan tüketicilere ilk iki alışverişte 50'er TL indirim uygulanıyor. Online Alışveriş Kredisi

kapsamında Hepsiburada'da oluşturulan sepette seçili ürünlere 12 aya kadar vade farksız "0 faiz" uygulanıyor. 60 aya kadar vadelerde ise DenizBank tarafından Hepsiburada müşterilerine özel avantajlı ödeme planları sunuluyor. DenizBank Genel Müdürü Hakan Ateş, işbirliğiyle ilgili "Artık Hepsiburada'dan yapılacak

alışverişlerde DenizBank hesabı olsun olmasın herkes şubeye gitmeden, ek masraf ödemedi, ihtiyacın olduğu anda kredi imkânından faydalanabilecek. Bir kez daha insanlarımızı zahmetten kurtaracak, sektöre güç kazandıracak bir yeniliğin altına imzamızı atmaktan mutluluk duyuyoruz" değerlendirmesini yaptı.

İTÜ Çekirdek, dünya ilk 5'ine girdi

Girişimcilik ve inovasyon üssü İTÜ ARI Teknokent'in erken aşama kuluçka merkezi İTÜ Çekirdek, UBI Global endeksine göre dünyanın en iyi üniversite kuluçka merkezleri arasında ilk 5'e girdi. Katar, Doha'da düzenlenen gecede Türkiye'yi temsil eden İTÜ Çekirdek'le birlikte Kanada'dan The DMZ, İtalya'dan PoliHub, İngiltere'den The SETsquared ve Hollanda'dan YES!Delft en iyiler arasında yer aldı. UBI Global'in değerlendirmesinde merkezlerin aldığı başvuru sayısı, mentor, destekçi ve eğitimci havuzu, girişimcilere verilen eğitim, başarılı girişimci sayısı, yaratılan istihdam, yatırım ve ciro gibi kriterler etkili oluyor. İTÜ ARI Teknokent Yönetim Kurulu Başkanı ve İTÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Karaca, UBI Global sonuçlarını şöyle değerlendirdi:

Mehmet Karaca

"Bu başarıda emeği geçen tüm girişimcilerimizi, mentorlarımızı, yatırımcılarımızı ve paydaşlarımızı kutluyorum. İTÜ Çekirdek'te dünyanın en önemli üniversitelerinde ve girişimcilik

merkezlerinde kullanılan iş modeli ve içeriklerinin yerel koşul ve ihtiyaçlara uyumlandığı bize özel bir yöntemi kullanıyor ve bunu sürekli geliştiriyoruz. Girişimcilere açık ofis, mini MBA/girişimcilik eğitimi, teknik altyapı desteği, laboratuvar kullanım imkânı, laboratuvar sarf malzemeleri desteğinin yanı sıra aralarında alanında uzman iş dünyası ve akademiden 300'ü aşkın gönüllü mentor desteği sağlıyoruz. Fikri mülkiyet haklarını koruyabilmeleri

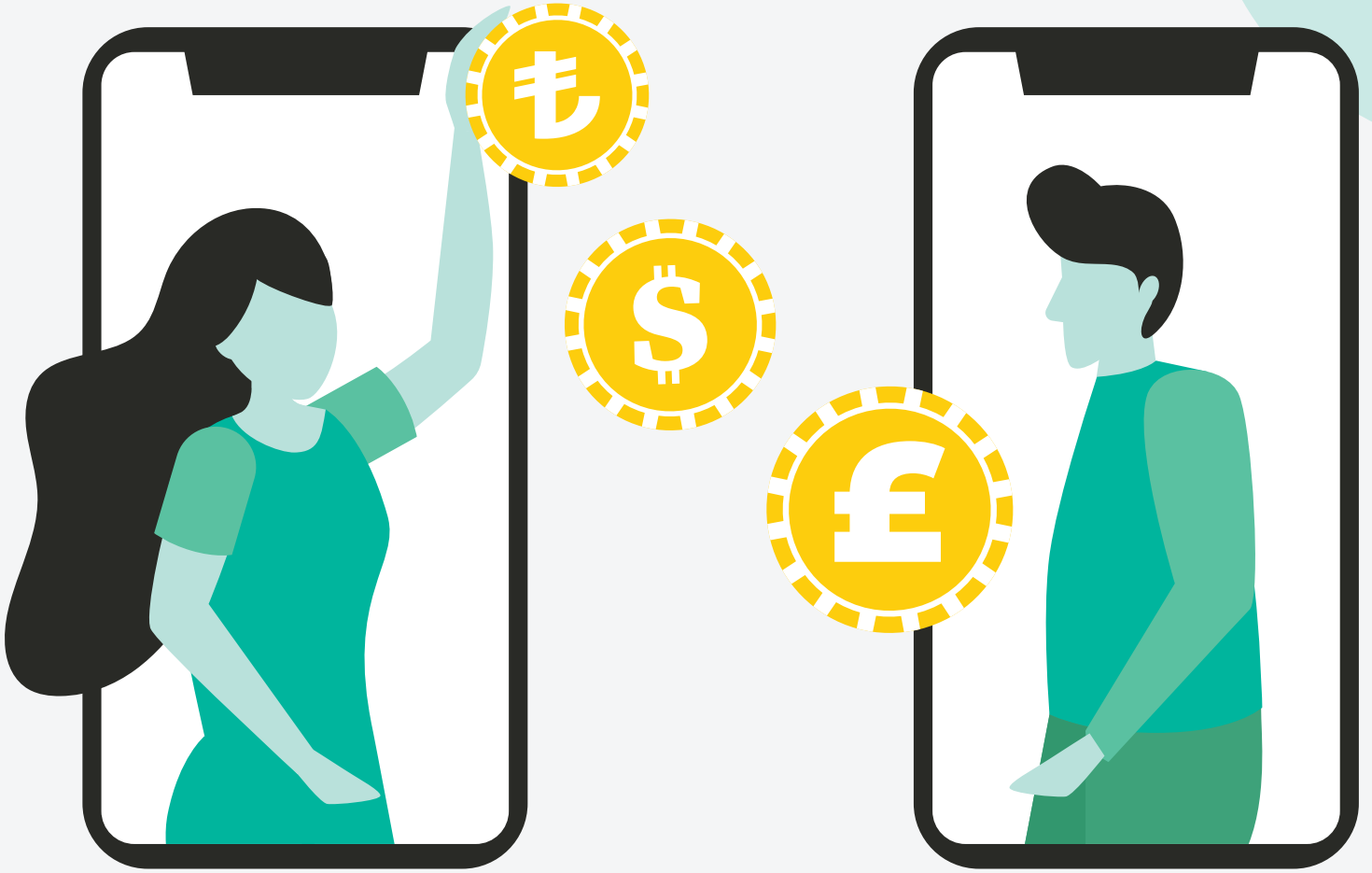

için İTÜ'nün teknoloji transfer ofisi İTÜNOVA TTO ile birlikte Türkiye, Avrupa ve Amerika'da patent alabilmeleri için mali destek ve danışmanlık hizmetleri veriyoruz. Fikirlerini ticarileşebilir ürün ya da hizmete dönüştürmek isteyen girişimciler için çalışan İTÜ Çekirdek'te bugüne kadar 500'ü aşkın girişim şirketleşti."

ParamEPT: Türkiye'nin Elektronik Para Transferi

ParamEPT ile EFT'deki zaman kısıtlamasına takılmadan
haftanın her günü, her saati, kolayca bankalar arası
para transfer edin!

AUSTRIACARD, 120 yıllık tecrübeyle Türkiye güvenli baskı pazarında

AustriaCard Türkiye (ACT), yüksek güvenli, çok sayıda müşterinin bilgisinin işlendiği, tam donanımlı tesisini yeni yatırımlarla büyütüyor. Öte yandan ACT Kart, yine bir AUSTRIACARD AG şirketi olan Inform Lykos'un 120 yıllık tecrübesinden destek alarak Türkiye güvenli baskı pazarına giriyor...

Burak Bilge

AUSTRIACARD

AustriaCard Türkiye, son yıllarda yaptığı yatırımlarla Türkiye akıllı kart pazarındaki payını büyütüyor. ACT, AUSTRIACARD AG çatısı altında yer alan baskı ürün ve hizmetlerini 2020 yılından itibaren Türkiye pazarına sunmaya başlıyor. Böylece termal, ATM, GSM, POS, Qmatik rulo kağıt tedarikinde yeni bir dönem başlayacak. ACT; çek, şans oyunları ve piyango kuponları basım hizmetlerinde de fark yaratmayı hedefliyor. AustriaCard Türkiye, bu yıl bitmeden gerekli altyapı ve insan kaynağı yatırımlarını tamamlayarak birçok sektör için gerekli kağıt mamulleri ve yüksek güvenli baskı ihtiyaçlarını tek bir merkezden karşılamayı amaçlıyor.

ACT'nin başarıları yatırımın önünü açtı

AustriaCard Türkiye CEO'su Burak Bilge, AUSTRIACARD Holding'in 1897 yılından bu yana 3 binden fazla kurum ve kuruluşa baskı çözümleri sunduğunu vurguluyor ve "Grubumuzun Türkiye pazarına yönelik ürün ve hizmetleri yaygınlaştırma kararı almasında ACT'nin son yıllarda edindiği başarılar başlıca etken oldu" diyor.

Yeni ürün ve hizmetlerle ACT'nin büyüme potansiyelinin daha da arttığını vurgulayan Bilge, şirketin 2020 yılı hedeflerini şöyle açıklıyor: "ACT olarak her ay 2 milyona yakın müşterinin bilgilerini işliyoruz. Önümüzdeki yıl yüksek güvenli üretim alanlarımız ve pazarlama alanlarımızı geliştirmeyi, holdingin vizyonu ve Türkiye'de iş potansiyelleri doğrultusunda gerekli insan kaynağı ve altyapı yatırımlarını yaparak şirketimizi büyütme planlıyoruz."

Yüksek güvenli üretim alanı büyütülecek

AustriaCard Türkiye CEO'su Burak Bilge, yatırımla ilgili şu bilgileri paylaşıyor:

"Mevcut durumda Türkiye'nin en büyük kişiselleştirme merkezine sahibiz. Kurum olarak her gün bir stadyum dolusu insanın kartını kişiselleştiriyor ve bilgi güvenliği hizmeti sağlıyoruz. Bu alanın daha da genişletilerek gerek insan kaynağının artırılmasını gerek üretim kapasitesinin büyütülmesini planlıyoruz. Ancak günümüz dünyasında niceliksel büyümenin tek başına bir fayda sağlamadığını biliyoruz. Müşteriler, kanıtlanmış ürün ve hizmetleri içeren, sorunlara hızlı çözüm sunabilen ve kolayca ulaşabil-

dikleri güvenilir tedarikçi istiyor. Bunun için yeni nesil teknolojileri içeren donanımlardan yararlanıyoruz.”

ACT, güvenli baskı pazarına giriyor

Finans sektörünün vazgeçilmez ürünlerinden olan termal nitelikli kağıtlar, hayatımızın her noktasında yer alıyor. Örneğin, ATM cihazlarında, mağazaların POS cihazlarında, ÖKC'lerde, yazarkasalarda, faturalar ve hatta şans kuponlarında...

Günümüzde termal nitelikli kağıtların hemen her sektörde kullanıldığını hatırlatan Bilge, AUSTRIACARD Holding çatısı altında faaliyet gösteren Inform Lykos şirketinin bu alanda sahip olduğu 120 yıllık tecrübesinden destek olarak Türkiye güvenli baskı pazarına ürün ve hizmet sunmaya başladıklarını vurguluyor:

AUSTRIACARD Holding'in 250 milyon zarf, 1.5 milyar dijital iletişim çıkışı ve 2 binden fazla müşteriye hizmet verdiğini hatırlatan Bilge, “Bu alanda sahip olduğumuz tecrübeyle Türkiye güvenli baskı pazarının ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra kaliteli baskı, sorunsuz teslimat, sektöre özel uygulamalar ve katma değeri yüksek çözümlerimizle de müşterilerimizin yanında olacağız” diyor.

Türkiye’de her yıl 21 milyon çek ibraz ediyor

Ticari hayatta sıkça kullanılan çekler, ödeme ve tahsilatların sağlandığı önemli bir evrak olma özelliğine sahip. Her ne kadar dijital ekonominin gelişimine bağlı olarak yeni ödeme sistemleri karşısında çek defterlerinin kullanımı azalsa da ABD, Fransa, Hindistan ve Brezilya gibi ülkelerde yaygın bir şekilde kullanılmaya devam ediyor. Bilge, çek konusunda getirecekleri çözümü de şöyle anlatıyor:

“Türkiye’de yılda 21 milyona yakın çek keşide ediliyor ve bu çeklerle 1 trilyon TL’ye yakın nakit akışı gerçekleşiyor. Ancak çek kağıtları üzerinde yapılan sahtecilik işlemleri de gelişen teknolojilerle birlikte yaygınlaşmış durumda. Nitekim dolaşımda olan çeklerin gerçekliği daha çok sorulanır hale geldi. Sektördeki bu problem de yeni ihtiyaçlar doğurdu. MICR, karekod (QR) gibi güvenlik unsurları bunlara örnek verilebilir. İşte biz de bu noktada, Avrupa’da birçok bölgede çek üretim tecrübesi olan Inform Lykos’un bilgi birikimini kullanarak Türkiye pazarı için özgün çözümlerle sektöre farklı bir bakış açısı getireceğiz.”

Çek, pay senetlerinin dışında şans oyunu kuponları ve piyango biletlere de güvenlik baskı gerektiren ürünler arasında giriyor. Bu konuda da pazar değerlendirmelerinin devam ettiğini ifade eden Burak Bilge, güvenli kağıdın şans oyunu pazarındaki yeri ve ACT Kart’ın bu konuda sunacağı çözümlerle ilgili de şu bilgileri veriyor:

“Türkiye’de Milli Piyango’nun yanı sıra yasal olarak düzenlenen çeşitli şans oyunu türleri var. Sadece geçen yıl Türkiye’de Milli Piyango biletlerinde 90 milyon adet basıldığı ve 65 milyon adet üzeri satış gerçekleştiğini düşünecek olursak bu alanda iyi bir pazar olduğunu söyleyebi-

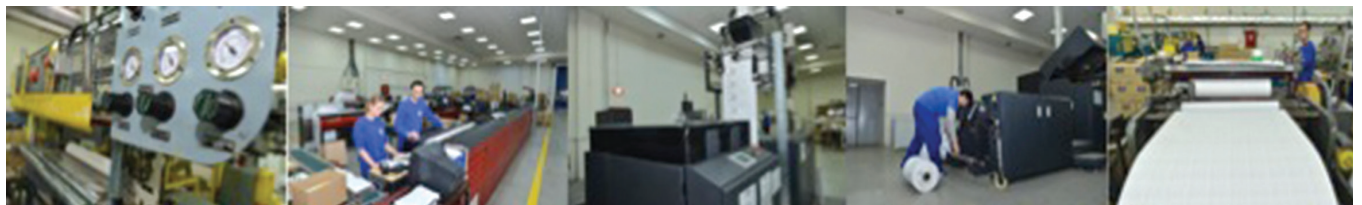

liz. Inform Lykos, 7 farklı ülkede şans oyunu ve piyango biletlere üretiyor, bu alanda kalite ve fiyatlama açısından avantajlara sahibiz.”

“2020’de dijital ürün ve hizmetlerimizle de konuşulacağız”

Burak Bilge 2020 yılı için şirket hedeflerine yönelik diğer önemli gelişmeleri de şu şekilde aktarıyor:

“Hepinizin çok yakından takip ettiği gibi, ülkemizin belki de dünya çapında en başarılı sektörlerinden olan ödeme sistemleri son yıllarda kabuk değiştiriyor. Elektronik para kuruluşlarının getirdiği renk, bankacılık popülasyonu dışında kalan kitleye dair geliştirilen kapsayıcı çözümler ve dijitalleşmenin hepimiz üzerinden yarattığı etkileri yakından izliyor ve yorumluyoruz. Bu kapsamda dijitalleşen müşteri ve bu yeni kitleye hitap eden dijital müşteri kazanımı (dijital onboarding) ve parmak izi okuyucu kart (biyometrik kart) ürünlerimizi de 2020’de Türkiye’den dünyaya örnek olacak projelerle hayata geçirmeyi planlıyoruz.” ☹

FinTek DENİZİNDE FIRTINALAR VE FIRSATLAR

Etkileyici yatırımlar, dev değerlemeler, geniş katılımlı konferanslar ve unicorn'ların gururlu kurucuları... Tüm bunlar her şeyin yolunda olduğunu ve FinTek ekosisteminin asla tükenmeyecek bir hazine olduğunu anlatıyor. Ekonomik verilerse FinTek ekosistemiyle zıt sinyaller veriyor. Kuzey Amerika'da çılgınlık mertebesine ulaşan FinTek yatırımları ve kontrolsüz büyümekte olan ekosistem, akıllara "Acaba 2000'li yıllarda yaşanan 'dotcom' balonuna benzer bir şey mi yaşanıyor" sorusunu getiriyor...

Dr. Soner Canko
BKM Genel Müdürü

Okan Yıldız
BKM İş Geliştirme Müdürü

Finansal teknolojiler alanında hizmet veren şirketler, bankacılığın geleceğini şekillendirirken finansı da demokratikleştiriyor. Bu dönüşüm her ülkede, pazarın kendine özgü yerel dinamikleriyle uyumlu biçimde gerçekleşiyor. Bazı ülkeler ve şirketler fırtınalı bir denizde hayatta kalmak için kulaçlarken bazıları ise yürütülen akılcı politikaların meyvelerini, fırsat kapılarını sonuna kadar aralayarak topluyor.

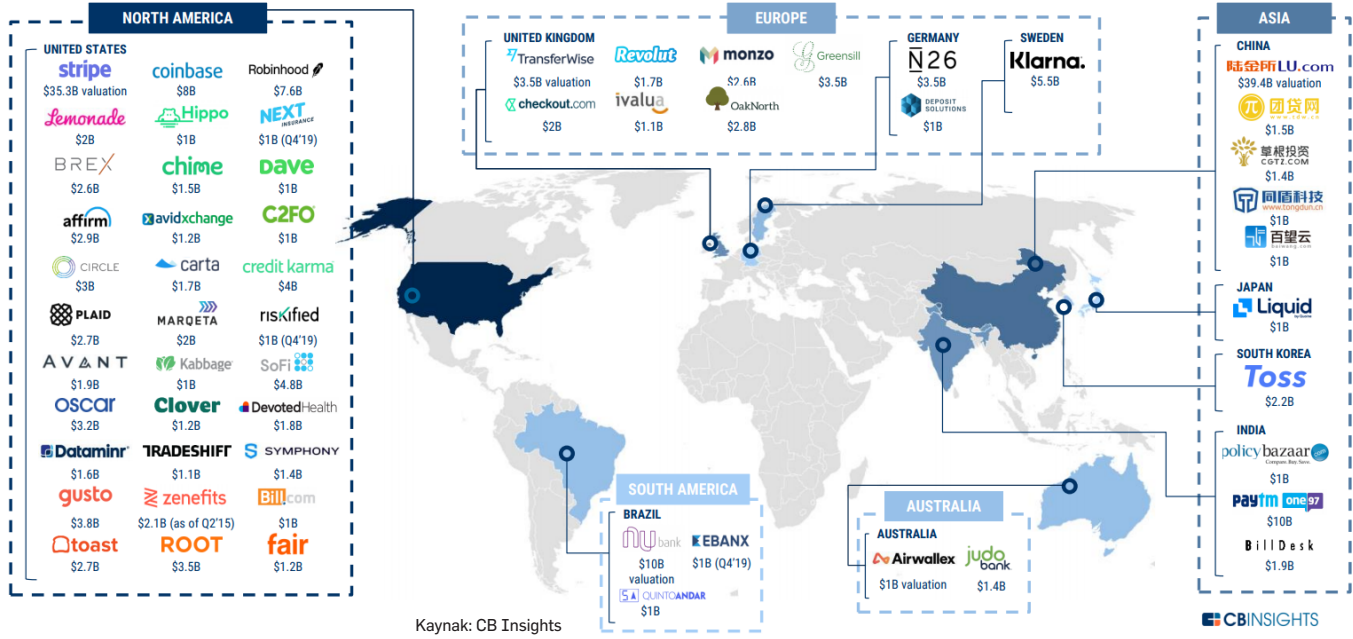
Mahatma Gandhi "Gelecek, bugün ne yaptımıza göre şekillenir" derken gündeminde FinTek kavramı yoktu ama verdiği mesajın bugünün FinTek dünyasını en iyi tanımlayan ifadelerden biri olduğunu söyleyebiliriz. FinTek alanında ülkeler ve şirketler, kurdukları düşleri gerçekleştirmek için dün attığı adımların karşılığını bugün alıyor. Veriler ise bu gelişimi daha net biçimde görebilmemiz

için bizlere önemli işaretler sunuyor.

Verilerle FinTek dünyasında son durum

Saygın araştırma şirketlerinden CB Insights tarafından yayınlanan ve FinTek'lere yapılan yatırımların resmedildiği rapora göre 2019 yılının üçüncü çeyreğinde FinTek şirketleri 8.9 milyar dolar yatırım topladı. Bu tutarın 1.27 milyar dolarlık kısmını, yenilikçi dijital bankalara (challenger banks) yapılan yatırımlar oluşturdu. Dünya çapındaki 58 FinTek şirketi ise "unicorn" (1 milyar doların üzerinde değerlemeye sahip şirket) olarak hayatlarına devam ediyor. Bu şirketlerin değerlemelerinin toplamı ise 213.5 milyar dolar. Bu 58 FinTek şirketinin dokuzu (Hippo, Next Insurance, Dave, C2FO, Riskified, Deposit Solutions, Ebanx, QuintoAndar, Judo Bank) ise son 5 ayda aldıkları yatırımlarla unicorn'lar kulübüne katıldı.

Küresel FinTek unicorn'ları

CB Insights CEO'su Anand Sanwal, "Future of Fintech 2019" etkinliğinde FinTek'in geleceğini "bilginin geleceği" olarak yorumlamış, bilgiyi oluşturan veriyi yönetmenin işinizi yönetmenin dümeni olduğunu, bilgi akışını mobil hale getirmenin ise geleceği görmenin en yalın yolu olduğunu vurgulamıştı. Sanwal veri yönetimini, Warren Buffet'in "Sürekli su alan bir teknede, enerjinizi delikleri tıkmak yerine tekneyi değiştirmek için kullanmalısınız" sözüyle özetlemiş ve "Parametreleri bilmeden karar veremezsiniz" diyerek verinin önemini vurgulamıştı. O zaman FinTek dünyasını daha iyi anlamak için verileri ve son gelişmeleri daha detaylı inceleyelim...

Politik çalkantıların gölgesinde FinTek yarışı sürüyor

FinTek yatırımlarının kıta bazında dağılımına baktığımızda, Kuzey Amerika'daki FinTek şirketlerinin uzun yıllardır yıkılmaz bir pazar payına sahip olduğunu ve istisnai dönemler dışında liderlik koltuğundan inmediğini görüyoruz. Çin ile ABD arasındaki ticaret savaşlarının etkisiyle yatırımların azaldığı Asya, son dönemde yatırım yarışında vites artıran Avrupa ile ikincilik için kıyasıya rekabet ediyor. Afrika, Avustralya ve Güney Amerika ise ilk bakışta bu arenadaki küçük oyuncular gibi görünse de oldukça ilgi çekici hikayeler yazıyorlar. Dilerseniz gelin şimdi de FinTek alanındaki önemli pazarlara yakından bakalım...

ABD

Silikon Vadisi ile girişimcilik dünyasının merkezi olan ABD, birçok ülkeye rol model oldu. Bu üstünlüğünü FinTek alanında da sürdüren ABD, yatırım arayan şirketler için en ideal pazar olma özelliğine sahip. 58 FinTek unicorn'unun 33'ünün ABD'den çıkmış olması da bir tesadüf değil. Stripe, Coinbase, Affirm, SoFi, Lemonade, Plaid, Marqeta, Robinhood, Chime gibi şirketler, kıtanın dikkat çeken FinTek'leri arasında yer alıyor. Amazon, Facebook, Google, Apple gibi teknoloji devlerinin finans alanındaki çalışmalarının başarısı da şüphesiz bankacılığın geleceğini şekillendirecek ana unsurlardan biri olacak.

ÇİN

Dijital dönüşümü en iyi okuyan Çin, ekonomisinin ana bileşenini imitasyondan inovasyona çevirmeyi başardı. Shenzen'i yeni "Silikon Vadisi" yapmak için gerekli ortamı oluşturan Çin; Alibaba, Tencent gibi teknoloji şirketlerinin dünyanın en önemli şirketleri arasına girmesine de destek oldu. Bu oyuncuların sunduğu ödeme çözümleri olan Alipay ve WeChat Pay liderliğinde mobil ödeme devrimini de yine Çin başlattı. Ancak son dönemde ABD ile gerginlik yaşayan ve dev markalarından Huawei'ye ambargo uygulanan ülkede, FinTek şirketlerine yapılan yatırımlarda düşüş kaydedildi. Böylesine dikenli bir yolda yürüyen Çin, 2018'in ikinci çeyreğinde Ant Financial'ın aldığı 14 milyar dolarlık yatırımla bugüne kadar gerçekleşen en büyük FinTek yatırımının da ev sahibi olmuştu.

HİNDİSTAN

2016 yılında en yüksek tutarlı iki banknotun kullanımını sonlandırarak dolaşımdaki paranın yüzde 86'sını tedarik...

vülden kaldıran Hindistan, dijital ödemelerde Çin'i tahından indirebilir. Teknoloji devlerinin iştahını kabartan ülkede finans sektörü, merkez bankasının yaptığı düzenlemelerle şekillenmeye devam ediyor. Yatırım tutarlarına ve unicorn adetlerine pek yansımada da Hindistan, finans dünyasında adından en fazla söz ettiren ülkelerden biri ve öyle olmaya devam edecek.

AVRUPA

Yatırımlar bakımından Avrupa, özellikle son bir yıldır atılım içerisinde. Brexit'in İngiltere FinTek ekosistemine etkisinin korkulduğu kadar fazla olmaması ve FinTek'lerin önünü açan PSD2 gibi düzenlemeler, yatırımcıların pazara ilgisini de artırdı. Yeni nesil dijital bankaların kalesi olan Avrupa'da Transferwise, Monzo, N26, Revolut, Atom, Starling gibi başarılı oyuncuların çıkması kimse için sürpriz olmamıştır. Klarna, Adyen, iZettle gibi oyuncular da Avrupa'nın FinTek arenasındaki gurur duyduğu şirketler arasında yer alıyor.

GÜNEY AMERİKA

Diğer pazarların gölgesinde kalsa da Güney Amerika, FinTek alanında istikrarlı bir tablo çiziyor. Öyle ki yılın ikinci çeyreğinde Güney Amerika'da gerçekleşen FinTek yatırımları, Çin ve Hindistan'ı geri bırakmıştı. Brezilya merkezli dijital banka Nubank'ın, 10 milyar doların üzerinde değerlemeye sahip az sayıdaki FinTek'ten biri olma-

şı da Güney Amerika'nın bu başarısının somut bir çıktısı olarak karşımızda duruyor.

Veriler yalan mı söylüyor?

Etkileyici yatırımlar, dev değerlemeler, geniş katımlı konferanslar ve unicorn'ların gururlu kurucuları... Tüm bunlar bize her şeyin yolunda olduğunu ve FinTek ekosistemine asla tükenmeyecek bir hazine olduğunu anlatıyor. Buna karşın ekonomik veriler, FinTek ekosistemiyle zıt yönde sinyaller veriyor. Kuzey Amerika'da çılgınlık mertebesine ulaşan FinTek yatırımları ve kontrolsüz büyüyen ekosistem, akıllara "Acaba 2000'li yıllarda yaşanan 'dotcom' balonuna benzer bir şey mi yaşanıyor?" sorusunu getiriyor. Bunun ne derece yerinde bir soru olduğuna karar vermek için henüz erken ama geçmiş deneyimleri göz önüne aldığımızda adımlarımızı temkinli atmanın yararlı olacağını düşünüyoruz.

Düzenlemeler, yapıcı olsa da yatırımcıların iştahını azaltıyor

Özellikle Avrupa Birliği (AB) sınırları içerisinde yapılan yasal düzenlemeler, FinTek'leri destekleme amacı gütsede ekosistemine Kuzey Amerika'daki gibi hızlı büyümesi önünde ister istemez engel oluşturuyor. Düzenlemeler, yatırımcıların bu pazarı ABD kadar çekici bulmamasına yol açıyor. Bu olumsuz etkisine karşın AB'deki düzenlemeler, daha temkinli ve yere sağlam basan adımların atılmasını mümkün kılıyor. Bunun sonucunda Avrupa'da kırılganlık veya riskler, Kuzey Amerika'ya kıyasla çok daha düşük oluyor. Son dönemde Avrupa'da FinTek şirketlerine yapılan yatırımların yükselişe geçmesi de bu yapıcı etkinin bir çıktısı olarak değerlendirilebilir.

Düzenlemeler ve inovatif bankaların aldığı inisiyatifler eşliğinde açık bankacılık yaklaşımı, finans alanında büyük bir dönüşüme yol açıyor. Finansal verinin özgür kalmasını sağlayan açık bankacılık, önümüzdeki yıllarda FinTek'ler tarafından sunulan katma değerli çözümlerin artmasını sağlayacak. Ancak düzenleyicilerin odaklandığı bir diğer konu olan kişisel verilerin korunması, açık bankacılık gibi

müşteri verisinin dolaşımını serbestleştiren yaklaşımlarına temkinli yaklaşılmasına yol açabiliyor. Son dönemde artan siber saldırılar, veri sızıntısı vakaları ve skandallar, verinin güvenliğini tesis ederken ne denli hassas olunması gerektiğini bizlere gösteriyor. Mahremiyetin ve fırsatların bir denge içerisinde tutulması büyük önem taşıyor. Finans sektörüne duyulan güvenin güçlenmesi adına düzenleyicilerin, açık bankacılık yapılarında üçüncü parti kurumlara müşteri verisine erişme yetkisi vermeden önce ince eleyip sık dokuması gerekiyor.

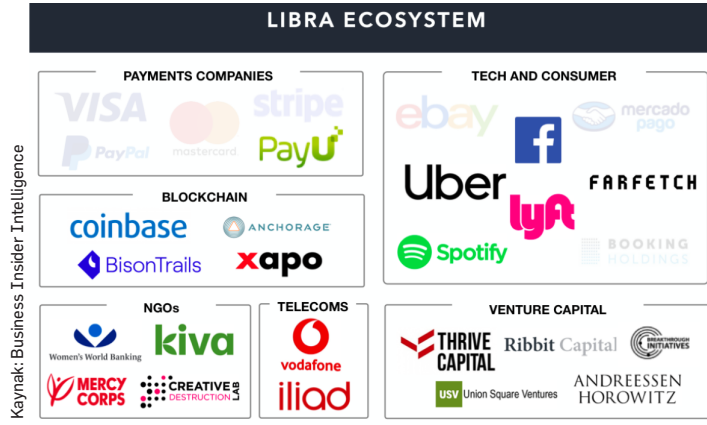
“Gelecek 2 yılda olacağını abartıp 10 yılda olacağını büyüklüğünü gözden kaçırıyoruz.”

Bill Gates

BigTech'i karşılayan fırtına

Büyük resme dönecek olursak geleneksel finans sisteminin artık FinTek'ler tarafından kuşatıldığını görüyoruz. Bu iki unsuru birbirinden ayırmak imkânsız hale geldiği için geleneksel finansı FinTek dahilinde düşünmek gerekiyor. Google, Facebook, Amazon, Apple gibi BigTech olarak tabir edilen teknoloji şirketleri, bu tablonun içerisinde yer almak istiyor ve bu doğrultuda yoğun çalışmalar yapıyor. Facebook'un önderliğinde kurulan Libra Derneği, bir anda son dönemin en çok tartışılan inisiyatifi oldu. Libra Derneği COO'su Bertrand Perez, geçtiğimiz aylarda İstanbul'da özel bir toplantıda “Yola yeni çıktık ve bir yıl içerisinde 100 üyeye ulaşmayı hedefliyoruz” demişti ancak gerek Facebook'un, gerek diğer BigTech'lerin işinin o kadar kolay olacağını düşünmek büyük bir yanılğı olur. IMF ve BIS (Bank for International Settlements) yetkilileri, kısa süre önce yaptıkları açıklamalarda teknoloji şirketlerinin sunduğu finansal hizmetlerin yaygınlaşmasının finansal istikrar ve rekabet açısından olumsuz etkileri olabileceğine dikkat çekmişti. Düzenleyicilerin dile getirdiği bu kaygılar, Libra'nın önemli destekçilerini kaybetmesine sebep oldu. Tüm bu gelişmeler eşliğinde resmi otoritelerin, başta Libra olmak üzere BigTech'in finansal hizmet sunmak amacıyla atacağı adımlara vereceği tepki, büyük merak uyandıran ve takip etmeye değer bir konuya dönüştü.

Libra Derneği destekçileri

Reçete belli ama uygulamak kolay değil

Girişimler dünyanın farklı yerlerinde devasa beklentilerle fonlanırken düzenlemeler ve politik yaklaşımlar, tüm bu süreç içerisinde sürekli değişen sınırlar ve bölgeler oluşturuyor. Böyle bir finans dünyası için “dalgalı bir deniz” benzetmesi yapmak yanlış olmaz.

Bu deniz içinde Brezilya, Türkiye, Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelerin avantajlı olduğu konular var. Ancak küresel yatırımcıları çekmek, yasal düzenlemelerde doğru adımları atmak ve yapısal reformları hayata geçirmek ne

yazık ki sanıldığı kadar kolay değil. Seyahat ederken yan koltuktaki yolcuya hızlı biçimde fotoğraf göndermek mümkünken aynı şeyi örneğin para transferi için söylemek pek de mümkün değil. Bu bir iddia değil, internet dünyasının değerli isimleri de bu probleme dikkat çekiyor. Mevcut durumu doğru okuyup geliştirmemiz gereken alanları tespit etmemiz ve yol haritamızı cesur biçimde çizmemiz gerekiyor.

Tehlikelerin ve belirsizliklerin içindeki fırsatlar aslında o kadar erişilmez değil. Bu, fırtınalı bir denizde rotadan sapmadan yol almak kadar zor ama imkânsız değil. Bunu başarmak içinse şu reçeteye uymak gerekiyor:

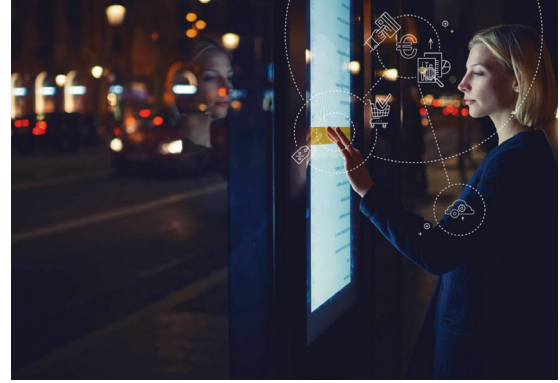
■ Yenilikçi teknolojileri yakından takip etmek ve bu gelişimin bir parçası, hatta öncüsü olmak

■ Sıra dışı politikalar belirlemek

■ Belirsizlik içinde adım atacak girişimcileri cesaretlendirmek ve işlerini kolaylaştıracak ortam sunmak

■ Eşitlikçi ve kapsayıcı bir ekosistem kültürü yaratmak

Sadece bu bileşenleri bir araya getirebilenler, FinTek denizindeki yüksek dalgaların içinden geçerek güneşli sahillere ulaşmayı başarabilecek.

6493 değişti

FİNANS SEKTÖRÜNDE REKABET YENİ BAŞLIYOR

27 Haziran 2013'te Resmi Gazete'de yayınlanan ve 27 Haziran 2015 itibarıyla yürürlüğe giren 6493 sayılı "Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun", Türkiye ödeme sektöründe yepyeni bir dönem başlatmıştı. Kanunun öngördüğü şartları yerine getiren girişimciler Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'ndan lisans alarak faaliyetlerine başlamış, elektronik para ve ödeme kuruluşu sayısı hızla artmıştı.

Anımsayacaksınız, birkaç sayı önce BDDK lisansı ile faaliyet gösteren şirketlerin sahiplerine, yöneticilerine "Memnun musunuz yoksa pişman mı" diye sormuştuk. Hemen hepsi bu sektörün bir oyuncusu oldukları için memnun olduklarını, ancak bazı yasal düzenlemelere ihtiyaç olduğunu söylemişti.

Sektörün beklediği düzenleme 12 Kasım 2019 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Yeni yasayla BDDK'nın bazı yetkileri Merkez Bankası'na devredildi ve bankaya sektörü düzenleme adına çok sayıda yetki verildi. Buna göre;

■ Ödeme ve menkul kıymet mutabakat sistemlerine ilişkin yürütülen gözetim faaliyetleri kapsamında, gözetim faaliyetlerinin sistem işleticisi ile birlikte sistem katılımcı-

ları, mutabakat kuruluşu, bağlantılı diğer sistemler ile dış hizmet sağlayıcıları gibi faaliyetleri sistemin çalışmasıyla yakından ilgili tüm tarafları kapsamı ihtiyacı karşılamak için Merkez Bankası'nın gözetim faaliyetlerinin etkinliği artırılıyor.

■ Merkez Bankası'na ödeme hizmeti kapsamındaki belirli bir işlem türüne ilişkin herhangi bir isim altında işlemin taraflarından birinin aldığı ücret, masraf, komisyon ve diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etme, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakma yetkisi veriliyor.

■ Yasayla ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılması, mesleğin genel faaliyetlere uygun olarak gelişmesinin sağlanması, meslek mensuplarının birbirleriyle ve ödeme hizmeti kullanıcılarıyla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hakim kılınması, mesleki disiplinle ahlakın korunması teminen oluşturulan ve üyeliğin zorunlu kılındığı Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği kurulmasına karar verildi.

Heyecanla beklenen ve çok sayıda düzenleme ve yeniliği getiren yeni yasayla ilgili sektör oyuncularının görüşlerini aldık. Ortak görüş, sektörde rekabetin yeni başladığı şeklinde. Şirketleri sevindiren bir diğer yenilik de tüm sektörün birlik çatısı altında toplanması kararı oldu...

“HAYALLERİMİZ GERÇEKLEŞTİ”

Burhan Eliaçık
ÖDED Başkanı

Sektörde kartların yeniden karılmasını sağlayan yasanın son haline getirilmesinde Ödeme ve Elektronik Para Derneği (ÖDED) üyelerinin ciddi katkıları oldu. ÖDED Başkanı Burhan Eliaçık ve derneğin diğer tüm komisyonları kamuyu sahada yaşanan sıkıntılar konusunda bilgilendirip çözüm önerilerini paylaştı. Kanun teklifi TBMM’de görüşülürken de bizzat orada bulunup milletvekillerini bilgilendiren ÖDED Yönetim Kurulu şimdi haklı bir gurur yaşıyor. Bu yorucu ama keyifli sürecin perde arkasını ve önümüzdeki dönemde neler yaşanabileceğini ÖDED Başkanı Burhan Eliaçık ile konuştuk...

“Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” hakkında genel değerlendirmenizi alabilir miyiz?

Kısaca söylemek gerekirse hayallerimiz gerçekleşti... Özellikle son bir yıl içerisinde finansal teknoloji ve ödeme hizmetlerine dair çok önemli, yerinde ve cesur yasa ve düzenlemeler hayatımıza girdi. Bunlar uzun yıllardır ÖDED olarak sektörün gelişimi için zorunlu gördüğümüz ve talep ettiğimiz ilerlemelerdi. Özellikle Kanun değişikliği ülkemiz finansal sistemi için bir sıçrama anıdır ve bu sürece şahitlik etmekten ve bir parçası olmaktan gurur duyuyoruz. Bu vesile ile de süreç boyunca göstermiş oldukları yakın ilgi ve desteklerini esirgemeyen, sektör görüş ve önerilerini birçok ortamda aktarmamızı sağlayan Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’na sonsuz teşekkür ediyoruz.

Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının iş yapış şeklini, birbirleriyle ilişkilerini nasıl etkileyecek?

Kanun değişikliğiyle temel üç alanda düzenlemeler geliyor. Ödeme hizmetlerine dair görev ve yetkilerin tek çatı altında toplanarak Merkez Bankası tarafından yürütülmesi, Avrupa Ödeme Hizmetleri Direktifi (PSD2) ile sağlanan uyum ve açık bankacılık temellerinin atılmış olması ve Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği’nin kurulması sektöre dair kamu tarafından verilen çok güçlü desteği gösteren somut ilerlemelerdir.

Bu iyileşmeler doğal olarak ödeme ve elektronik para kuruluşlarının, yeni yetkiler sayesinde iş modellerini geliştiren, yenilikçi ürün ve hizmetlerin hızla hayatımıza girmesini sağlayan, rekabeti zenginleştiren, pazarın büyü-

tülmesini ve bunun bir ahenk ve ilkeler bütünü içerisinde kamu yararı zemininde gelişmesini sağlayacaktır. Kanunun yürürlüğe gireceği 1 Ocak 2020 sonrası ilk yarıyıl içerisinde ciddi işbirlikleri, yeni projeler ve bununla bağlantılı yatırımların giderek arttığı bir gelecek bizi bekliyor.

Bankalarla ilişkiler, işbirliği ve rekabet, komisyonlar gibi konularda nasıl bir dönüşüm öngörüyorsunuz?

2019, bankalarımız ile ödeme ve elektronik para kuruluşları arasında işbirliğinin özellikle bazı iş modellerinde oldukça geliştiği, yaygınlaştığı, tedirginliklerin ortadan kalktığı ve önemli iyileşmenin sağlandığı bir yıl oldu. Ancak, kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte işbirliği zemininin ticari ilişkiler ötesinde belirli usul, esas ve prensipler çerçevesinde çok daha sağlıklı, öngörülebilir, yüksek kaliteli ve müşteri yararına gelişmesine yol açacaktır. Böylece yeni fırsatlar doğacak ve kurumlar kendi değerlendirmeleri doğrultusunda pozisyon belirleyerek, büyüyen pazardan pay almak üzere rekabeti geliştireceklerdir. ▶

Başta güven ve güvenlik olmak üzere tüketici, kullanıcı açısından bir değişim bekliyor musunuz?

Güven ve güvenlik, her şeyden öte finansal sistemin temelini oluşturur. Gerek otoritelerin, gerekse sektör paydaşlarının birlik halinde güven ve güvenliğe dair en ufak bir endişe dahi doğmasına engel olacaklarından son derece eminim. Yenilikçi ürün ve hizmetlerin önünde aşılması gereken bir bariyer olarak her zaman duran “acaba güvenli mi” endişesine cevabın açık ve “kesinlikle evet” olduğunu, bu servislerin ortaya koyacağı “daha iyi müşteri deneyimi” sunan, “daha kolay” ve “düşük maliyetli” hizmetlerin müşteriler tarafından geniş kabul göreceğini düşünüyorum.

Bazı ödeme kuruluşlarının şimdiden PSD2 doğrultusunda ürün ve hizmet geliştirmeye başladığını görüyoruz. Sizce kanun değişikliği “açık bankacılık”, finansal erişimin yaygınlaşması açısından yeni ve farklı bir açılım sağlayabilir mi?

Kesinlikle sağlar diye düşünüyorum. Açık bankacılık esasında fonun sahibi olan müşterinin, finansal sistem içerisinde karar verme noktasında tek belirleyici olarak özgür kılan ilkesel bir değişimin sonucudur. Dolayısıyla bu değişimden en çok faydalanması gereken ve faydalanacak olan tüketicilerdir. Daha iyi deneyim, daha kontrollü, daha zengin içerik ve daha kolay erişim sayesinde finansal erişimin yaygınlaşmasını kısa sürede ve önemli iyileşmelerle görüyor olacağız.

Yeni yasada yer alan “TCMB, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilecek” maddesini yorumlayabilir misiniz?

Ödeme sistemlerinin ülkelerin finansal sistemi ve ekonomileri, küresel rekabet ve hatta ticaret savaşları içinde rolü birçok örnekle ortada. Bu açıdan bakıldığında Merkez Bankası'nın diğer uluslararası bazı kuruluşlarda uzun yıllardır süren hissedarlığı göz önüne alındığında kritik öneme sahip sistemler açısından yeni veya değişen bir yaklaşım olmadığını düşünüyorum.

Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği'nin kuruluşu için nasıl bir takvim öngörüyorsunuz? ÖDED olarak birliğe gidiş takviminizi belirlediniz mi? Dernekten farklı olarak nasıl bir yapı oluşacak, neler değişecek?

Birlik kuruluşunun somutlaşması ve faaliyete geçmesi için birlik statüsünün Resmi Gazete'de yayınlanması gerekiyor. Sonrasında tüm ödeme ve elektronik para kuruluşlarının bir ay içerisinde üyelik sürecini tamamlayacak, sektör birlik çatısı altında faaliyetini sürdürmeye başlayacaktır. Böylece ÖDED'in kurulduğu anda belirlediği birlik oluşumu hedefine tam olarak kavuşmuş olacağız.

ÖDED, kurulduğu 2015 yılından bugüne değin tüm üyeleriyle birlikte önemli başarılarla imza attı. Bu başarının en önemli unsuru, üyelerinin bir birlik halinde ve ahenkle kendi çıkarlarından öte kamu yararı zemininde sektörün büyümesi ve gelişimini ön planda tutma olgunluğunu göstermedir. Ortaya çıkan dernek kültürü ise bağımsız ve tarafsız duruşla sektörün tam temsiliyeti, sadece ödeme ve elektronik para kuruluşlarını değil omurgasını oluşturduğumuz finansal teknoloji alanını temsil etme sorumluluğu, bünyesindeki komitelerden elde edilen birlikte çalışma ve sonuç üretme becerilerdir. Tabii ki elde edilen diğer birçok yetkinlik ve kazanım birlik çatısı altında da sürdürülecektir.

Sağlam temeller üzerinde kurulan dernek kültürü üzerine inşa edilecek meslek birliği sayesinde sektörel faaliyetlerimizi daha güçlü bir şekilde yürütebilecek, meslek ilkeleri belirleme ve özellikle bilgi ve veri elde etme konusunda çok daha etkin olabileceğiz.

Birlik sonrası nasıl bir süreç izlenecek?

ÖDED'in kuruluş ilkeleri ve hikâyesinin yeni oluşan ve gelişmeye çalışan birçok sektöre ve meslek örgütüne örnek temsil edecek çıkarımları olduğunu düşünüyorum. Bu tecrübelerin özellikle diğer finansal teknoloji alanlarına aktarımının ne şekilde olacağına da yine üyeleri tarafından karar verilecektir. Birlik oluşumu sonrasında toplanacak ilk genel kurul sonrasında bu yöntem yine ortak akılla üyeler tarafından belirlenecektir.

“Perakende sektörüyle yeni işbirliklerinin önü açıldı”

Sitare Sezgin
AkÖde Genel Müdürü

Kanunun getirdiği en büyük değişiklik, sektörün gözetiminin BDDK'dan TCMB'ye devri oldu. Bu yetki devrinin doğru bir karar olduğunu düşünüyorum. Çünkü ödeme hizmetleri ve elektronik para kuruluşlarının faaliyet konusu aslında daha çok Merkez Bankası'nın alanına giriyor. Ayrıca kanunla birlikte Merkez Bankası'na kuruluşların uygulayacağı ücret ve komisyonlara tavan getirme yetkisi verilmesi de müşterilerin sektöre güvenini artırıcı bir sonuç doğuracak. Yeni dönemde herkese fayda sağlayacak bir başka uygulama da ödeme emri başlatma ve hesap bilgilerini görüntüleme hizmetleriyle birlikte kurumlar arasındaki para sirkülasyonunun artması olacak. Burada belki bir nevi EFT sisteminin benzeri ortaya çıkabilir. Halihazırda yürürlükte olan kanuna göre, şirketlerin sadece kendi mağaza ağlarında veya kısıtlı olarak kullanılan puan benzeri uygulamalar elektronik para olarak kabul edilmiyordu. Yeni düzenlemeyle birlikte Merkez Bankası tarafından bunların da belirli şartlar altında elektronik para olarak değerlendirilebileceği ifade ediliyor. Bu durumda söz konusu firmaların ana faaliyet konusu elektronik para ihracı olmadığı ve bu alanda altyapı ve tecrübeye sahip olmadıkları için elektronik para şirketleriyle işbirliği içine gireceklerini öngörüyoruz. Örneğin mağazalar, müşterilerinin kazandığı puanları anlaştıkları elektronik para şirketlerinde müşterilerinin açtıkları hesaplara aktarabilir. Yine elektronik para şirketleri mağazaların belirleyecekleri koşullarda kampanya programları oluşturulmasında ön plana çıkabilir.

Müşteriler tüm hesaplarına tek bir uygulamayla erişebilecek

Açık bankacılığın müşterilere en büyük katkısının farklı firmaların hizmetlerini ve fiyatlarını karşılaştırma imkanı vermesi olduğunu düşünüyoruz. Müşteriler elektronik para ve ödeme hizmetleri dünyasında da farklı kuruluşlardaki hesaplarına tek bir uygulama vasıtasıyla erişme imkanına sahip olursa birden fazla kuruluşta hesap açma

AkÖde

konusunda çok daha istekli olacaktır. Bunun sektör açısından olumlu olacağını değerlendiriyoruz. Bu aynı zamanda kuruluşları da müşterilerine dahi iyi hizmet sunmaya zorlayacaktır. Yani bu sayede hem sektörde müşteri hacminde bir genişleme hem de hizmet kalitesinde iyileşme bekliyoruz. Müşteri deneyiminin önemi çok artacak. Bunların sonucunda rekabetin de artacağını düşünürsek müşteriler de bu işin kazanan tarafında yer alacaktır.

Birlik sayesinde haksız rekabetin önüne geçilecek

Yasanın sektörümüze kattığı bir diğer yenilik de tüm kuruluşların birlik çatısı altında toplanacak olması. Birliğin kuruluşu için öngörülen tarih Mayıs 2020 ama gelişmelere göre yılın ikinci yarısına da sarkabilir. Birlik organlarının oluşturulmasının yanı sıra birlik organ üyelerinin seçilmesi kuruluşlar arasında uzlaşma gerektiren konular olduğu için biraz zaman alabilir.

Dernek bir anlamda üyelerine danışmanlık hizmeti veren, üyeler arasındaki ilişkileri geliştirmeyi ve belirli konularla ortak duruş sergilemeyi amaç edinmiş bir yapıydı ve katılım gönüllülük esasına bağlıydı. Birlik olunması üyeliği zorunlu hale getirecek ve üyeler üzerinde yaptırım gücü olacak. Bu durumun özellikle haksız rekabetin önüne geçmesini umuyoruz.

“Yasa tüm finansal kuruluşların ilişkilerini yeniden düzenliyor”

Kutay Yalınkılıç
Birleşik Ödeme CCO'su

6493 sayılı yasada yapılan değişiklikler öncelikle geçmişte mevzuatta net olmayan konuların netleşmesini sağlıyor. Süreç içinde ortaya çıkan ihtiyaçların yeni mevzuata eklenmesiyle sektörün mevcut iş modellerindeki sıkıntıların

ortadan kalkacağını ve yeni iş modellerinin önünün açılacağını düşünüyorum. İlgili mevzuat sadece ödeme ve elektronik para kuruluşlarının değil tüm finansal kuruluş oyuncularının ilişkilerini düzenlemek için önemli bir adım oldu. Oluşturulacak kurullarla ekosistemin artık sıkıntılara değil yeni iş ortaklıklarına ve yeni iş modellerine odaklanacağına inanıyorum. ▶

// BİRLEŞİK ÖDEME

akıllı ödeme teknolojileri

Kuralların belirlenmesiyle bankaların ödeme ve elektronik para kuruluşlarıyla ilişkileri ve uyguladığı fiyatlamalarda ki keyfi uygulamalar son bulacaktır. Banka odaklı finansal hizmetler ekosistemi ödeme ve elektronik para kuruluşlarının daha aktif rol almasıyla daha da hızlı büyümeye başlayacak. Ayrıca tüketici ve kullanıcıların ödeme ve elektronik para kuruluşlarına farkındalığı ve güven veya güvenlik açısından olumlu yaklaşımı son dönemde oldukça arttı. Mevzuatla getirilen yeni düzenlemelerle bu olumlu yaklaşımın hızlanması gündeme gelecek. Bunun yanı sıra fiyatlamaların mevduat ile makul ve belli bir seviyede belirlenecek olması tüketicilerin tercihlerinde olumlu bir değişim sağlayacak.

“Açık bankacılık” tabanlı modeller sahaya inecek

Kısa bir süre önce 16 bankayla entegrasyon sağladığımız “Nöbetçi Transfer” ürünümüz yeni yasanın getirdiği olanaklar çerçevesinde hayat buldu. Bu ürünü hazırlamak yaklaşık 1 yıl sürdü. Bu kadar uzun sürmesinin nedeni, çoğu bankanın henüz “açık bankacılık” sürecine hazır olmamasıydı. Bu değişiklikte beraber bankaların aksiyon alamaya başladığını görmeye başladık. Yakında banka odaklı finansal hizmetler ekosisteminde “açık bankacılık” tabanlı yeni iş modellerini daha çok ve daha hızlı saha imiş olarak göreceğiz.

Yeni düzenlemenin hayata geçirilmesinde ÖDED’in katkısı tartışılmaz. Derneğimiz kurulduğundan bu yana 5 yıl içinde ekosistem için çok değerli aksiyonlar aldı. Bu

başarıların arkasında üye kuruluşların desteğinin yanı sıra ÖDED’in bağımsız yönetim yapısının da çok etkili olduğunu düşünüyoruz. Bu yüzden de birlik yapısında da dernek yönetim şekli benimsenmesinin gerekli olduğu görüşündeyiz.

“Sektöre yeni ve büyük firmaların girdiğini göreceğiz”

Oktay Alaçam

Faturakom Ödeme Hizmetleri Genel Müdürü

Kanun değişikliği mutlaka FinTek ekosistemi içerisinde olumlu değişiklikler yaratacaktır. Yeni kanunla birlikte sektörde düzenleme, denetleme, işleyiş ve hizmet çeşitliliği konularında önemli bir adım atılmış oluyor. Kanun ayrıca getirdiği yeniliklerle Türkiye’deki finansal kurumlar ile FinTek firmaları arasında daha yakın işbirliği, birlikte çalışma ortamı ve imkanı yaratacaktır.

Bir diğer önemli konu da yeni kanun düzenlemesiyle ödeme hizmeti sayılan faaliyetlerin kapsamının genişletilmesi oldu. Bu kapsamda hesap bilgileri sağlama ve ödeme emri başlatma da iki ekstra ödeme hizmeti olarak tanımlandı.

Şu anda ödeme hizmeti sayılmayan diğer işlem ve hizmetlerin TCMB’nin belirleyeceği büyüklük seviyesine ulaşması durumunda ödeme hizmeti olarak değerlendirilerek kanun kapsamına alınması ve bu büyüklüğe ulaşan firmaların lisans alma zorunluluğunun ortaya çıkması da önemli. Bu maddeyle sanırım önümüzdeki dönemde sektörde büyük ve yeni firmalar göreceğiz.

Benim en çok beğendiğim değişiklikse lisans sahibi olan ve olacak olan tüm FinTek’lerin katılmasının zorunlu olduğu Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği’nin kurulacak olması. Bu zamana kadar ÖDED bu boşluğu doldur-

maya çalıştı ve bence başarılı da oldu. Birlik ise sektörde haksız rekabeti önlemek amacıyla her türlü önlemi alacak ve uygulayacak. Ayrıca birlik üyeleri ile bireysel müşterilerin uyuşmazlık sorunlarını çözecek bir hakem heyeti oluşturacak. Bununla birlikte şüphesiz sektör bir uyum ve koordinasyon içerisinde daha yüksek noktalara ulaşacak ve payı her geçen gün artacak.

“Şeffaflık ve rekabet müşteri maliyetlerini düşürecek”

Metin Kocaman

Föy Yönetim Kurulu Başkanı

6493 sayılı yasada yapılan değişiklikler ödeme ve elektronik para kuruluşlarının iş yapış şeklini, birbirleriyle ilişkilerini nasıl etkileyecek?

Kanunun genel olarak pazarda özellikle açık bankacılık modeliyle tam anlamıyla bir “kaynaştırma” etkisi yaratacağını söyleyebiliriz. Hesap sahipleri için kanunla birlikte gelecek önemli yenilikse çeşitli ödeme işlemlerini gerçekleştirme veya üçüncü taraf yazılımı kullanarak konsolide bankacılık raporlamalarına erişme imkanı olacaktır. Bu, dijital ödemeler alanında bankaların ve finansal kurumların artık tekel olamayacağı anlamına geliyor. Bunun yerine dijital ortaklarla işbirliğine açılmak gerekecek. Dahası bu durum ödemeler pazarındaki oyuncuları, bu üçüncü taraflarla etkileşim kurmak ve sunulan hizmetler açısından rekabetçi kalmak için yenilikçi prosedürleri ve çözümleri örneğin, blokzincir teknolojilerini benimsemeye zorlayacak. Başka bir deyişle son yıllarda yaşanan dijital dönüşüm sürecinin daha da hızlandırılması gerekecek.

Bankalarla ilişkiler, işbirliği ve rekabet, komisyonlar gibi konularda nasıl bir değişim dönüşüm öngörüyorsunuz?

Kanunun odak noktası banka-müşteri ilişkisi ve bu nedenle bankalararası ödeme alanına etkisi sınırlı. Finansal kurumlar üzerindeki ana etkisi ise kanuna uyum ve üçüncü taraf erişimine bağlı değişiklikler için konumlanmaları olacak. Finansal kurumlar, özel bir arayüz vasıtasıyla çoğunlukla açık uygulama programlama arayüzleri yani API'ler kullanılarak veya üçüncü partilere doğrudan erişim izni vermeye başlayabilir. Açıkçası bir arayüz oluşturmak ya da satın almak önemli zaman ve kaynak yatırımı gerektirebiliyor. Yeni gelir akışları, inovasyon ve müşteri tutundurma açısından uzun vadeli getiriler bu yatırımı değerli kılmalı.

Özellikle bankaların kendileri de diğer bankalar tarafından API'lerle sağlanan veri ve hizmetleri kullanarak açık bankacılıktan yararlanabilir. Bu, müşterileri hakkında kendilerinde mevcut olan bilgiden öte, diğer kurumlardaki ödeme işlemleri gibi daha fazla bilgiye de erişim sağlayacak. Doğal olarak bunun etkileri katbekat olabilir. Bir yandan da bankalar diğer bankalardan müşterileri çekmeye çalışacak ve daha iyi müşteri anlayışıyla, müşterilerin ihtiyaçlarına daha uygun yeni ürünler ortaya çıkarabilecek. Kanunla tüketicilere finansal hizmet ve sağlayıcılarda daha çeşitli seçeneklere erişim izni verilecek. Dolayısıyla fiyatlandırma şeffaflığı ve artan rekabet yoluyla tüketici maliyetlerinin azalacağını öngörüyoruz.

Güven ve güvenlik noktasında baktığımızda kullanıcılar açısından nasıl bir süreç yaşanacak?

Tüm paydaşlar için kanunun en önemli yönlerinden biri “güven”. Tüketicinin gizlilik ve emniyete güveni her ne pahasına olursa olsun korunmak zorunda. Müşterilerin, banka hesap bilgilerinin API'ler aracılığıyla üçüncü taraf

sağlayıcılara, hesap bilgi servis sağlayıcılara ve ödeme girişimi servis sağlayıcılara sunulmasına izin vermek için açık onay vermeleri gerekecek.

Bununla birlikte kişinin onayıyla üçüncü taraf sağlayıcı, tüketicinin 360 derecelik görünümünü elde etmek için gelir, alışveriş geçmişi ve borç geri ödemeleri de dahil olmak üzere önemli banka verilerini bir araya getirme fırsatına sahip olacak. Doğal olarak bu, her bireyin kredi riskinin yanı sıra ürün ve hizmet pazarlama perspektifinden hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyleri de içerir. Böyle bir veri kümesi, çapraz satış gibi büyük ticari fırsatlar sunacak. Her şeyden önce tüketiciler, sistemin dolandırıcılığa karşı güvence altına alındığına ve verilerin amacı dışında kullanılmayacağına tam olarak güvenmeli. Yasa, sektördeki herkes için en kapsayıcı görev, gizlilik ve veri güvenliği hususlarında örnek bir yaklaşım benimseyerek tüketici güvencine altına alıyor.

Sizce kanun değişikliği “açık bankacılık”, finansal erişimin yaygınlaşması açısından yeni ve farklı bir açılım sağlayabilir mi?

Açık bankacılık bankacılığı; kadınlar, yeni vatandaşlar, göçmenler de dahil olmak üzere bankacılık ile kısıtlı ilişkileri olan kesimler için geniş çapta kullanılabilir hale getirecektir. Borç verenler, müşterilerin finansman sağlama alışkanlıklarını ve davranışlarını anlamak için giderek daha fazla bankacılık verisine ihtiyaç duyuyor. Açık bankacılık, bu verilere erişimi kolaylaştıracak ve yetersiz bankacılık hizmeti alan kesimler için finansal hizmetlere daha geniş bir erişim imkanı doğacak.

Ödeme ve elektronik para kuruluşları için birlik kurma yolu açıldı. Sizce dernekten farklı olarak nasıl bir yapı oluşacak, neler değişecek?

Bu zamana kadar kanun ve yasalarla düzenlenemeyen konuların sektörün kendi içindeki kuralları, dinamikleri ve uygulamalarıyla dernek çatısı altında meslek ilkeleri belli bir olgunluk seviyesine getirildi. Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği'nin yeni kamu kuruluşu olarak bu anlamda çok daha etkin olacağına inanıyoruz. ◀

“Kanunun etkisi orta ve uzun vadede görülecek”

Tarik Onat
iPara CSO'su

iPara

Kanun değişikliklerinin yürürlüğe girmesiyle birlikte sektörümüzde rekabetin artacağını düşünüyoruz. Müşteri ve sektördeki kuruluşların belirli bir ortak bilince ulaşması gibi rekabeti tetikleyici unsurları etkileyeceğine inanıyoruz. Ancak yeni düzenlemelerin etkisini kısa vadede görmeyi hedeflemem gerekiyor. Kanunun etkisi orta ve uzun dönemde etkisini gösterecek. Zamanla ödeme kuruluşları ile bankaların ortak noktada buluşacağını düşünüyoruz. Sektörümüz BDDK denetiminde birçok güvenlik standardına ulaştı. Yeni kanunla birlikte Merkez Bankası'yla da aynı şekilde devam etmesini bekliyoruz. Sektörümüzdeki tüm kuruluşların odağına güvenlik ve güven konularını alacağını öngörüyoruz.

PSD2 doğrultusunda yeni ürün ve hizmetler artacak

Kanun değişikliğinin açık bankacılık, finansal erişimin yaygınlaşması açısından yeni ve farklı bir açılım sağlamsını bekliyoruz. Türkiye'nin referans olarak aldığı yurtdışı pazarlarda bu uygulamaların çok başarılı olduğunu görü-

yoruz. Önümüzdeki dönemde yeni kanunla PSD2 doğrultusunda geliştirilecek ürün ve hizmetlerin artacağını öngörüyoruz.

Sektörümüzün birlik düzeyinde temsil edilecek olması sektör temsilcileri olarak bizler, ülkemiz ve müşterilerimiz adına olumlu bir gelişme. Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği'nin hem kanun yapıcı hem de düzenleyici devlet mekanizmalarıyla çok yakın işbirliği içinde olacağını düşünüyoruz.

“Rekabet ve inovasyon tüketicinin lehine olacak”

Tahsin Işın
iyzico Kurucu Ortağı

Ödeme hizmetleri, özellikle de finansal teknoloji, son birkaç yıldır en hızlı gelişen alanların başını çekiyor. Gerek tüketicilerin gerekse girişimcilerin finansal erişimini artırarak birçok alanda yeni işlerin ortaya çıkmasını sağladı. Finansal teknoloji dünyada en hızlı değişip dönüşen alanlardan biri. Bugüne kadarki yasal çerçevemiz artık sektörün ihtiyaçlarını karşılamaz hale gelmişti. Nitekim Avrupa Birliği'nde ödeme hizmetlerine dair yeni çerçeve olan Avrupa Birliği'ndeki İkinci Ödeme Hizmetleri Direktifi (PSD2) 2015'te kabul edildi ve 2018 başında yürürlüğe girdi. Yeni düzenlemeler, Avrupa'daki PSD2'de olduğu gibi piyasa rekabetini artırarak yeni inovasyonların önünü açacaktır. Bu sayede tüketici ve girişimcilere daha iyi, hızlı ve güvenli hizmet sunulurken daha düşük maliyetle daha çok fayda sağlanacağına inanıyoruz.

Yeni kanun açık bankacılığın genel çerçevesini belirliyor. Rekabeti gerçekten sağlayacak olursa ikincil mevzuattaki detaylar olacak. Bu yüzden sektör oyuncularını olarak yeni yasayla sektörü düzenleme yetkisi verilen TCMB ile yakından çalışarak, inovasyonun önünü

açan yeni düzenlemelerin getirilmesine katkıda bulunacağız. Ödeme ve elektronik para kuruluşlarının gerek kendi aralarında gerekse bankalarla eş şartlarda rekabet etmesi önemli. Bu sayede hem ödeme ve elektronik para kuruluşları hem de bankaların daha çok inovasyon yapabileceğine inanıyoruz. Rekabet ve inovasyon da her zaman tüketicinin faydasına olacaktır.

Sektörümüzün kritik rolü teyit edildi

Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği'nin kurulması, tıpkı bankalar, sigorta şirketleri, finansman

kurumları gibi ödeme ve elektronik para kuruluşlarının da kritik bir finansal sektör olarak ortaya çıktığının göstergesi. Birliğimiz, kamu kurumlarıyla diyalogun yürütülmesi ve sektörde etkin rekabeti tesis edecek kurulların belirlenmesi için ana mecra olacaktır. Bu noktada birlik yönetiminin sektördeki farklı faaliyet alanlarındaki oyuncuların dengeli biçimde temsil edecek ve tam bağımsız şekilde kurulması önem teşkil ediyor. Bugüne kadar ödeme hizmetleri alanında kamuyla diyalogun ve meslek ilkelerinin gelişmesi için çaba sarf eden birçok kıymetli sektör oyuncusunun birlik kuruluşunda da aynı heyecanla rol alacağına eminiz.

“Sektörde gerçek rekabet şimdi başlıyor”

Fevzi Güngör
Ödeal Kurucu Ortağı

6493 sayılı kanunda yapılan değişiklikler sektörü nasıl etkileyecek?

Temel olarak dört şekilde ya da dört farklı değişimle etkileyecek. İlki ve yasa değişikliğinin bence en önemli felsefi dönüşümünü ve özünü oluşturan “fonların bulunduğu hesap üzerindeki hakkın ve inisiyatifin tamamen vatandaşa verilmesi” ibaresi. Sektörümüzü etkileyecek boyutlarından biri de değişen rekabet koşulları olacak.

Bizim faaliyetlerimizi vatandaşlara sunduğumuz özel ürünler mi yoksa devletin denetiminde ve gözetiminde özel şirketler tarafından verilen hizmetler mi oluşturuyor? Biz de dahil neredeyse tüm devletlerin bakışı bunun bir hizmet olduğu yönünde. Bunun çok güzel bir örneği Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nda hayata geçirildi. Gerçek rekabet numara taşımayla, çağrı sonlandırma pazarındaki sektör oyuncularının birbirleriyle rekabetinin devlet tarafından düzenlenmesiyle başladı. İşte bizim alanımızdaki bu düzenlemeyle de hesap hakkı ve inisiyatifi vatandaşa geçmesinin yanı sıra gerçek rekabet başlamış olacak.

Üçüncü etki de Merkez Bankası’nın bu alandaki yetkilerinin artırılmasıyla gerçekleşecek. Amiyane tabirle patron değişiyor. Artık BDDK, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarından katkı payı alamayacak. Merkez Bankası’nın gözetim, takip, denetim faaliyetlerinin etkinliği artıyor. Ayrıca MB, ödeme hizmeti olarak değerlendirilme kararı verebilecek.

Ve son olarak “Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği” kuruluyor. Yasada belirtilen amacı, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılması, mesleğin genel faaliyetlere uygun olarak gelişmesinin sağlanması, meslek mensuplarının birbirleriyle ve ödeme hizmeti kullanıcılarıyla ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hakim kılınmasını, mesleki disiplin ile ahlakın korunmasını temin etmek... Ve tabii üyelik zorunlu.

Yasanın uygulamaya girmesiyle birlikte sektörün bankalarla ilişkileri, işbirliği ve rekabet, komisyonlar gibi konularda nasıl bir değişim öngörüyorsunuz?

Merkez Bankası’na öncelikle sektörde fiyatları belirleyebilme yetkisi veriliyor. Bunu direkt de kullanabilir, sektörün bu konuda özdenetim kurmasını da sağlayabilir. MB’ye bu yasayla faaliyetler kapsamında ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek nitelikte durum ve uygulamaların bulunduğu tespit edilmesi durumunda, konuyla ilgili çalışma komiteleri kurma, bu komitelerin çalışma usul ve esaslarını ilgili tarafların görüşlerini alarak belirleme ve bu komitelerde alınan kararların uygulamaya geçirilmesi için gerekli iş ve işlemleri yapma yetkisi veriliyor. Az önce vurguladığım gibi artık hepimiz bu alanda MB’ye dikkatlerimizi çevireceğiz.

Başta güven ve güvenlik olmak üzere tüketici davranışlarda bir değişiklik bekliyor musunuz?

Sektördeki oyuncularının sistemleri daha güvenli olacak diyemem. Zaten dünya standartlarında güvenle işletiliyor sistemler. Öte yandan, hesap işleticilerinin ana konsantrasyonu hesaba güvenli erişim olacağından, API ve benzeri katmanlarda farklı güvenli erişim uygulamaları göreceğimiz kesin.

ödeal

Sizce kanun değişikliği “açık bankacılık”, finansal erişimin yaygınlaşması açısından yeni ve farklı bir açılım sağlayabilir mi?

PSD2 çerçevesinde AB üyeleri tüm yasal düzenlemeleri sırasıyla hayata geçiriyor. Belirtilen tarihe kadar bankaların, üçüncü parti firmaların kullanabilmesi için API dokümantasyonlarını hazırlamaları ve teknik desteği de içeren sanal test ortamı kurmaları gerekiyor. Güçlü müşteri doğrulama için uzatmalar söz konusu. İngiltere’de ise düzenlemeler bir süredir yürürlükte ve hükümet, İngiltere’deki en büyük 9 özel bankanın “Açık Bankacılık Uygulama Varlığı” kurmaları gerektiğini duyurdu. Bu varlık kapsamında standartlaştırılmış API’ların oluşturulması bekleniyor.

Açıkçası ben yeni yasal düzenlemeyle birlikte bu konuda da bir açılım ortamı oluşacağını düşünüyorum. Bu konuda yeni oluşturulacak Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği’ne de önemli görevler düşecek. ▶

“Güvenli ödeme, sektörün ve teknolojinin odak noktası olacak”

İlker Diker
Papara CEO'su

6493 sayılı kanun ödeme ve elektronik para kuruluşlarının iş yapış şeklini, birbirleriyle ilişkilerini nasıl etkileyecek? Bankalarla ilişkiler, işbirliği ve rekabet, komisyonlar gibi konularda nasıl bir değişim dönüşüm öngörüyorsunuz?

Her şeyden önce TCMB ile BDDK arasındaki ikili düzenleme ve kontrol mekanizmasının tek çatı altında toplanması, düzenleme ve denetleme yetkilerinde bütünlüğü sağlamak, etkin karar alma mekanizmasını dünya pratiklerine taşımak açısından çok önemli bir gelişme. Varoluşumuzun ana amacı olan finansal hizmetlerin tabana yaygınlaştırılmasına da doğrudan hizmet edecek bu düzenleme, ödeme sistemlerinin kesintisiz çalışmasını garanti altına alıyor. PSD2 ile mevzuat uyumunun sağlanması ve FinTek-banka ilişkilerinin düzenlenmesi, bankalarla FinTek kuruluşları arasındaki uzun soluklu işbirliği fırsatlarının önünü açacak. Aynı durum FinTek'lerin arasındaki ilişkiler için de geçerli. FinTek'lerin önümüzdeki dönemde birbirlerinin ve bankaların çözüm ve servislerini daha yoğun kullanmaya başlayacağına şahit olacağız. Bu hem sektör içerisinde konsolidasyonun yolunu açarken hem de FinTek kuruluşları ve bankaların bazı operasyonlarını birleştirmelerini sağlayacak. Rekabet etmek yerine birlikte çalışma şartları yeni düzenlemelerle birlikte oluştuğunda kazanan her zaman tüketici ve dolayısıyla ülke ekonomisi olacak.

Öte yandan önümüzdeki dönemde gerek PSD2 ve alt düzenlemelerinin getirdiği güvenlik standartları gerekse revize edilen 6493 ve çıkarılacak alt düzenlemeler çerçevesinde mevzuat açısından da güçlenecek “güvenli ödeme” kavramının sektördeki iş modeli ve teknoloji yatırımlarında ana odak noktası olacağını düşünüyorum.

Bazı ödeme kuruluşlarının şimdiden PSD2 doğrultusunda ürün ve hizmet geliştirmeye başladığını görüyoruz. Sizce kanun değişikliği “açık bankacılık”, finansal erişimin yaygınlaşması açısından yeni ve farklı bir açılım sağlayabilir mi?

Saniyorum bu kuruluşların başında biz geliyoruz. Bildiğiniz üzere mevcut düzenlemeler çerçevesinde en iyi kullanıcı deneyimini tasarlayarak neredeyse bütün bankalarla kurduğumuz entegrasyonlarla suni bir “open banking” deneyimi oluşturduk. Bugün aslında PSD2 kapsamında belirtilen yetkilendirmeler olmasa da 15 farklı bankaya anlık bağlanarak kullanıcılarımızın hesaplarına para yatırma ve para çekmeye yönelik ödeme emirlerini gerçekleştiriyoruz.

Söz konusu düzenlemeyle iki farklı yeni hizmet tipi ortaya çıkıyor. Birincisi hesap bilgisi servis sağlayıcısı (account information service providers), ikincisi de ödeme başlatma

hizmet sağlayıcısı (payment initiation service providers). PSD2’de yeni güvenlik kriterleriyle bankaların API’leri yardımıyla müşterinin izin verdiği üçüncü partilerle bilgilerin paylaşılmasının önünü açıyor. Eskiden yalnızca hesabın bulunduğu finansal kuruluşun ulaşabildiği bu bilgilere artık üçüncü partilerin de erişebilmesi finans ürünler alanında inovasyonu canlandıracak ve finansal kuruluşlar arasındaki rekabeti artıracak. Bu da doğal olarak finansal erişimin yaygınlaşmasını sağlayacaktır.

Birliğin kuruluşu için nasıl bir takvim öngörüyorsunuz? Dernekten farklı olarak nasıl bir yapı oluşacak, neler değişecek?

Elektronik Para Kuruluşları Birliği’nin kurulması öncelikle ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçların karşılanması, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılmasını sağlayacak. Sektörün genel amaçlarına uygun olarak gelişmesini, meslek mensuplarının birbirleriyle ve ödeme hizmeti

kullanıcılarıyla olan ilişkileri düzenlenebilecek. Merkezi otorite tarafından alınması istenen tedbirlerin uygulanmasını takip etmek açısından birlik olmanın büyük fayda sağlayacağını düşünüyorum.

papara

“Tüketicie daha fazla özgürlük alanı açılıyor”

Onur Ertürk
Paynet Genel Müdürü

6493 sayılı yasada yapılan değişiklikle komisyon baremi tüm firmalarda hemen hemen aynı seviyelere geleceği için rekabet yön değiştirecek. İnovatif ve teknolojik ürünlerle ürün yelpazesini genişleten firmaların rekabette bir adım öne geçeceğini düşünüyorum. Yeni kanunla birlikte ödeme kuruluşları gerek büyük hacimli firmalara gerekse KOBİ'lere daha kolay erişebilecek. Öte yandan kurumsal firmaların ödeme hizmetlerine yaklaşımı ve bakış açısı olumlu anlamda değişecek. Kanunla birlikte ödeme kuruluşlarının en temel amaçlarından biri yurtdışı kaynaklı yatırım desteği almak finansal faaliyetlerine daha güçlü bir kuruluş olarak devam etmek olacak.

Yine aynı bağlamda, son dönemde bankalarla ödeme kuruluşları arasındaki kurulan verimli işbirliklerinin komisyon oranlarından ve fiyatlamalardan bağımsız olarak devam edeceğini öngörüyorum. Komisyon oranlarına getirilen üst sınır özellikle fiyat avantajı sağlamayı başaramayan sektörler ve/veya küçük ölçekli işletmelerin maliyetlerine olumlu yansıtacak. Diğer taraftan, daha önce görece daha avantajlı komisyon oranları bulabilen işletmeler bankaların kümülatif stoğundaki fiyat hareketlerinden olumsuz etkilenebilecek. FinTek'lerle bankaların daha yoğun işbirlikleri kurmasının tüm taraflar adına katma değeri artırıcı etki yapacağı bir dönem olacağını öngörüyoruz. Hizmetler, çözümler ve yaklaşımlar yeni POS ekonomisinin kurallarını dizayn edecek ve tüm partiler yeni kurallara göre strateji belirlemeye gayret gösterecek.

Açık bankacılık uygulamaları artacak

Kanunla birlikte finansal teknoloji şirketlerinin gelişmesi ve büyümesi destekleniyor. Bu sayede gelecek hızlı büyüme ise FinTek'lerin asıl odak noktası olan teknoloji yatırımları bünyesindeki güvenlik çözümlerini çeşitlendirecektir. Artan yatırım ve geliştirmelerle tüketici ve kullanıcılar daha

güvenli ürün ve servislerle işlemleri yapabilecek. Tüketicilerin kazandığı güven duygusuyla yaygınlığın artacağını, FinTek ekosisteminin daha da büyüyeceğini düşünüyorum. Yeni düzenlemeyle ödeme hizmet sağlayıcılarının PSD2 doğrultusunda, münhasıran hesap bilgisi sağlama ve ödeme hizmeti başlatma faaliyetleri tanımlanıyor. Bu sayede tüketici artık sadece kredi kartı ve banka kartıyla değil kendine ait herhangi bir ödeme hesabıyla işlemi yapabilecek, tüm hesaplarının bilgilerini, hareketlerini, konsolide olarak tercih ettiği platformda görüntüleyebilecek. Ödeme ve hesap bilgilerine erişim özgürlüğü sayesinde ödeme kuruluşları da kullanıcılarına yenilikçi ürün ve hizmetler sunabilecek. ▶

“Saas, FaaS gibi yeni hizmetleri duymaya başlayacağız”

Yiğit Cengiz
PayTR Yönetim Kurulu Başkanı

Kanunla halihazırda Avrupa Birliği'nde 2018 yılından beri uygulanan açık bankacılık, ödeme işlemi başlatma ve hesap bilgisi paylaşma gibi konular hayatımıza giriyor. Özellikle açık bankacılık tüketiciyi çok daha önemli hale getiriyor. Yetkinin tek elde, TCMB'de toplanmasının yönetmelik ve tebliğlerin yayınlanma hızını olumlu etkileyeceği düşüncesindeyim.

Faaliyetimiz gereği zaman zaman karşı karşıya gelsek de bankalarla iç içe ve bana göre tamamlayıcı bir pozisyondayız. Ben düzenleyici ve denetleyici otoritenin atacağı adımlarla bu tamamlayıcılığı daha kuvvetli hale getireceğini düşünüyorum. Özellikle açık bankacılık biz FinTek'lerin kendi aralarında ve bankalarla iş yapış şekillerini daha kolay ve şeffaf bir hale getirecektir.

Alt yönetmeliklerin yayımlanmasını müteakip yeni ürün ve hizmetleri görüyor olacağız. Zira mevcut durumda hem teknik hem de API'ye ulaşma anlamında problemler yaşıyoruz. SaaS (Software as a Service), FaaS (FinTech as a Service) gibi hizmetleri sıklıkla duymaya başlayacağız. Kanunun sektörümüze getirdiği bir diğer yenilik de tüm şirketlerin birlik çatısı altında toplanacak olması. Böylece sektördeki önemli bir eksiklik tamamlanmış oluyor. Birliğin kurulması, tüm kuruluşların buraya üye olma zorunlu-

PAYTR

luğu, kurulun alacağı kararların uygulanması zorunluluğu, sektörün gelişmesi için önemli konular. Diğer birliklerde olduğu gibi daha güçlü bir yapıyla sektöre ilişkin problemlerin hızlıca çözüleceği, tüm üyelerin eşit temsil edileceği daha adaletli bir yapının oluşacağı inancındayım.

“TCMB'nin devrede olması piyasaya güveni artıracak”

Halil Keskin
Ria Türkiye Ülke Müdürü

Zorunlu olarak üye olunacak Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği; ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kendi aralarındaki müşterek ihtiyaçlarının karşılanmasını, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılmasını, mesleğin genel faaliyetlere uygun olarak gelişmesini, meslek mensuplarının birbirleriyle ve ödeme hizmeti kullanıcılarıyla

ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hakim kılınmasını, mesleki disipliniyle ahlakın korunmasını sağlayacak. Bu kanun düzenlemesinin halihazırdaki düzene doğru ilerleyişi hızlandıracağı ve gelişimin ivmelenmesine büyük katkıları olacağı kanaatindeyim.

Rekabet Kurumu'nun münhasırlık kararında olduğu gibi bu sektörü Türkiye'de ileri taşıyacak yeni kararlar alınacağını düşünüyorum. Merkez Bankası, kuracağı komisyonlarla sektörü kötü etkileyecek uygulamaların önüne geçebilecek, firmalar ve müşteriler için en iyi uygulamaları tespit edebilecek. Öte yandan açık bankacılıkla ilgili gelişmeler bankalarla ilişkileri geliştirirken yeni kurulacak birlik de sektör içerisindeki işbirliğini artıracak.

Yeni dönemde müşteri bilgilerinin saklanması ve paylaşımının Merkez Bankası kontrolü ve gözetiminde olması da piyasaya güveni artıracaktır. Bilgilerini tekrar tekrar

Ria MONEY TRANSFER

paylaşmaktan kurtulan müşteriler için sektör hizmetlerine ulaşmak çok daha kolay olacaktır. Özellikle ödeme ve elektronik para kuruluşları müşterilerine çok daha kolay ve hızlı hizmet sağlayabilecek. Bu şirketlerimiz daha çok müşteriye ulaşacak, çevrimiçi kanalların kullanımı daha da artacak ve yeni ürün ve hizmetlerin ortaya çıkması hızlanacaktır. Bunun hem müşteriler hem de sektör için çok olumlu olacağını düşünüyoruz.

“Sırada dijital banka lisansı var”

Taygun Alban
SiPay Kurucu Ortağı

Yeni yasanın işbirliklerini artıracığına inanıyorum. Böyle bir düzenleme olmadan da elektronik para ve ödeme kuruluşları kendi içlerinde işbirliğine gidebiliyordu. Şimdi düzenlemeyle birlikte hız kazanacak. Yasanın çok kısa zamanda etkileri görülmeye başlayacaktır. Merkez Bankası'nın son düzenlemesiyle bankaların komisyonlarında bir değişiklik oldu. Ertesi gün maliyetlerini BSMV dahil yüzde 1.68'e çektiler. Bankalar iş ortağımız olarak çok önemli bir role sahip. Biz şirket olarak komisyon rekabetini baz almıyoruz. Sunduğumuz farklılıklarla avantaj sağlamak odak noktamız. İşbirliği ve rekabeti aynı anda yürütebileceğimize inanıyorum.

Yeni düzenlemeler PSD2 doğrultusunda da değişiklikler getiriyor. Bu da tüm oyuncular açısından yeni bir yatırım atağı başlatacak Girişimlerin pazar uyumluluğunun önemi büyük. Zira harcanan paranın geri dönüşü önemli. Türkiye'den başlayarak diğer pazarlara açılacak bir ürün hepimizi sevindirecek ve göğsümüzü kabartacaktır. Açık bankacılık noktasında yapılması gereken hala çok fazla şey var ve alınması gereken yol çok uzun. Gelişmeler sevindirici olsa da hala dijital bir banka lisansımız yok.

Umuyorum çok geç kalmadan bu noktada gerekli düzenlemeler yapılır ve şartlar belirlenir. Böylece bankalarla işbirliğine giderek ya da kendi yatırımını yaparak elektronik para kuruluşları bir sonraki seviyeye ulaşabilir.

Birlik, devlet ve özel sektör uyumunu sağlayacak

Birlik çok önemli bir kazanım ve bunun doğru kullanılması önemli. Temsil noktasında devletimizin ilgili kurumlarıyla iletişimin güçleneceğini ve ifade kabiliyetimizin eskisinden çok daha iyi olacağını düşünüyorum. Dernek dileyenlerin üye olabileceği bir yapıyken birlikle tüm kuruluşların burada toplanması zorunlu hale geldi. Yönetim kurulunda elektronik para ve ödeme kuruluşlarını temsilen 12 üyeye ve 1 adet bağımsız üyeye yer verilecek. Birlik, tüm sektörü en doğru şekilde temsil ederek gerekli düzenlemelerin yapılması, devlet ile özel sektörün uyumlu çalışması noktasında anahtar rolü üstlenecek. Olumlu gördüğümüz bu gelişmelerin hızlanarak devam etmesini sağlayacak.

“Müşteri şikayetleri için hakem heyeti kurulması sektöre güveni artıracak”

Av. Ezgi Müftüoğlu
TURK Elektronik Para Hukuk Müdürü

9493 sayılı kanunla yapılan değişiklikler ödeme ve elektronik para kuruluşlarının iş yapış şeklini, birbirleriyle ilişkilerini nasıl etkileyecek?

Türkiye Elektronik Para ve Ödeme Kuruluşları Birliği'nin kurulmasını çok önemli buluyoruz. Kurulacak olan birlik, sektörel standartların oluşmasına ve sektörün kendi içerisinde de otokontrolü sağlanmasına katkı sağlayacaktır. Birlik sayesinde kuruluşların birbirleriyle iletişiminin gelişeceğine, kuruluşlar arası standardizasyon ve işbirliğinin artacağına, temsille ilgili geçmişte yaşanan sıkıntıların azalacağına inanıyoruz.

Diğer taraftan, yeni düzenlemeyle PSD2 kapsamında yer alan ancak ülkemizde henüz düzenlenmemiş olan yeni faaliyetlerin kanun kapsamına alınması, lisans kapsamına giren faaliyetlerin hacme bağlı olarak genişletilmesi, sektöre yeni aktörlerin gireceğini ve rekabetin artacağını gösteriyor. Rekabette güçlü firmaların ön plana çıkmasını sağlayacaktır.

Bankalarla ilişkiler, işbirliği ve rekabet, komisyonlar gibi konularda nasıl bir değişim öngörüyorsunuz?

Yeni düzenlemeyle birlikte TCMB'ye azami komisyon oranı belirleme yetkisinin verilmesi, kanundaki bu yeniliğin zaman içerisinde TCMB tarafından nasıl işletileceğine bağlı olacak. Açık bankacılık faaliyetinin 6493 sayılı

kanuna girmiş olması ise yeni kuruluşlar için yeni fırsatlar sunarken, nihai kullanıcılar açısından da maliyet avantajları yaratacak ve rekabetin artmasını sağlayacak.

Avrupa Birliği'nde PSD2'nin yayınlanmasının ardından bankalar, elektronik para ve ödeme kuruluşlarını kendilerine rakip olarak nitelendirmek yerine birlikte işbirliği yapabilecekleri dinamik yapılar olarak algılamaya başladı. Bankaların güçlü finansal yapıları, kurumsal güçleri, FinTek'lerin teknoloji yaratma güçleri ve esnek yapıları birleştiğinde ortaya çıkan işbirliklerini her iki taraf için de faydalı olduğu görülüyor. Benzer bir gelişmenin kaçınılmaz olarak ülkemizde de yaşanacağını düşünüyorum.

Bu dönemde öne çıkan konulardan biri de güvenlik. Kullanıcılar açısından bir değişim bekliyor musunuz?

Tüketiciler açısından, Türkiye Elektronik Para ve Ödeme Kuruluşları Birliği içerisinde üye kuruluşlarla son kullanıcı arasındaki ihtilafların çözümlenmesini temin etmek üzere bir hakem heyeti oluşturulmasına karar verildi. Bu zamana kadar tüketici için belirli bir şikayet mercii yoktu. BDDK'ya yapılan başvurularla tüketicinin yalnızca şikayeti ilgili kuruluşa iletiliyordu. Bunun ötesine geçilerek tüketicinin sorunlarına çözüm getirilmesi amacıyla sorunun bir hakem heyetine aktarılmasını, yapıcı ve tüketici lehine bir anlayışla kurumsallaştırılan bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. ▶

“Fiyat değil, ürün ve hizmet önem kazanacak”

Dündar Özdemir
Wirecard Genel Müdürü

Bu kanunla birlikte rekabetin fiyat yerine hizmet ve ürün odaklı yaklaşıma evrileceğini öngörüyoruz. Türkiye’ye baktığımızda teknolojiye Avrupa ve Amerika’daki bankalara kıyasla daha üstün bir yapı görüyoruz. Ama bunun son kullanıcıya ve işyerlerine hizmet ve ürün çeşitliliği konusunda yansıdığını söylemek zor. Her zaman en iyi teknolojiyi kullanmak en iyi ürünü sunduğunuz anlamına gelmiyor. Son yıllarda özellikle e-ticaret alanında hizmet veren yapılar bir komisyon baskısı altındaydı. Bu da ürün ve hizmet kalitesine yatırımın önüne geçiyordu.

Şimdi yeni düzenlemelerle bu baskının azaldığını söylemek mümkün.

Bankalar ile FinTek’lerin yaklaşmasının da önü açıldı. Hangi sektörden olursa olsun bireysel ya da tüzel müşterilerin ihtiyaçlarına

birlikte yanıt veren bir yapı inşası için gerekli adımların atıldığını gözlemliyoruz. Bu gelişmelerin tüketicilere yansması ürün/hizmet çeşitliliğinin artmasıyla olacaktır ama bu çeşitlilik artarken güvenlikten ödün verilmeyecek şekilde hareket edileceğine inanıyoruz.

Vatandaş için de KOBİ’ler için de düşük maliyet getirecek

Düzenlemenin sektörümüze kattığı bir başka yenilik de “açık bankacılık” açısından olacak. Bankaların belli başlı servislerine API erişimi sunması sektörün uzun zamandır beklediği gelişmelerden biriydi ve ÖDED çatısı altında açık bankacılık sisteminin oluşturulmasına yönelik uzun zamandır çalışıyoruz. Yurtdışındaki PSD2 uygulamaları Avrupa Birliği sınırı içindeki FinTek’lere müşterilerinin finansal bilgilerine erişebileceği bir ortam sunuyor. Bu da iki anlama geliyor: FinTek’lerin tek tek anlaşmak yerine tek bir noktadan tüm bankalara erişebilmesi mümkün olacak. İkincisi de müşteriler artık aynı uygulama ya da arayüzden farklı farklı banka servislerine erişebilecek. Bu ikisi özellikle sokaktaki vatandaş için de KOBİ’ler için de finansal araçlara erişimin artması ve bunları en düşük maliyetle en verimli şekilde kullanılabilmesi anlamına geliyor. Açık bankacılık alanındaki kanun değişikliği finans sektörü için devrim niteliğinde bir karar.

ÖDED çatısı altında bugüne kadar sektörün gelişimi için çok önemli çalışmalara imza attık. Şimdi yasayla Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği kurulacak. Özellikle ÖDED’e üye sektör oyuncularındaki kamu faydası amaçlı işbirliğinin birlik bünyesinde de başarıyla devam edeceğine, derneğe üye olmamış kurumların birliğe katılmasıyla daha güçlü bir sektör sesi oluşacağına inanıyoruz. ☺

wirecard

ARKEOLOJİ MÜZESİ

İSTANBUL, TÜRKİYE

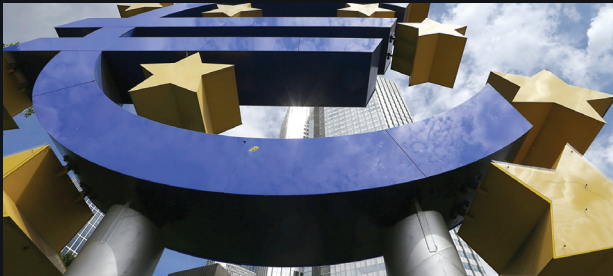

troydeme.com

TÜRKİYE'NİN ÖDEME YÖNTEMİ

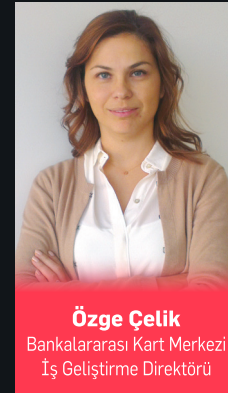
Ödemeler dünyasının dönüm noktasında olabiliriz

Yeni yıla sayılı günler kala ödemeler dünyası bizleri büyük bir heyecan içerisine çekmek istercesine büyük haberleri arka arkaya getirdi. Duyduğumuz bir haberi sindirmeye çalışırken bir yenisiyle karşılaştık. Kasım ayında yaşanan gelişmeleri kısaca özetleyecek olursak...

■ Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) önerisi doğrultusunda Avrupa'dan 20 bankanın nakit ödemeler yerine kullanılacak bir ödeme sistemi üzerinde çalışıldığı duyuruldu. Teknoloji şirketlerinin finans dünyasında ilerlemesi karşısında alınan bir önlem gibi duran projenin adının PEPSI (The Pan European Payment System Initiative) olması planlanıyor. Aslında Avrupa'da ortak bir ödeme yöntemi yaratılması için atılan ilk adım PEPSI değil. 2007 ve 2010 yıllarında da ortak projelere başlanmış ancak her ikisi de zaman içerisinde hayata geçmeden durdurulmuştu. Buna rağmen başarılı olması durumunda Avrupa'da dijital ödemelerin yüzde 60'ını kapsaması bekleniyor.

■ Almanya'da, ismi açıkça belirtilmese de Apple'ı hedefleyen bir sayıla telefonlar üzerinde bulunan NFC çiplerinin, ücret karşılığı, diğer uygulamalara açılması zorunlu hale getirildi. Meclisin

Özge Çelik
Bankalararası Kart Merkezi
İş Geliştirme Direktörü

de onaylaması durumunda 2020 başında uygulamaya konulması planlanan kanun hayata geçerse önümüzdeki yıl mobil ödemeler dünyasında çok büyük değişiklikleri beraberinde getirebilir. Bu gelişme, ödeme çözümünü hayata geçirdiğinden beri sadece kendi cüzdanıyla kullandırıran, başka hiçbir uygulamanın temassız mobil ödeme yapmasına izin vermeyen Apple için gerçekten büyük bir sürpriz olacak gibi duruyor.

■ Facebook'un 5 ay önce duyurduğu Libra projesinde testler hızla devam ederken, ödeme deneyimini tüm uygulamalar için tekilleştirmeyi hedefleyen Facebook Pay isimli yeni ödeme çözümünü de Amerika'da kullanıma sunuldu. Bu sayede Instagram, Facebook, Messenger ve WhatsApp kullanıcıları ekledikleri kartlarla tek bir ödeme deneyimine sahip olacak. Facebook ileride bu çözümünde kendi dijital parasını da kullanarak Libra projesiyle hedeflediği ekosistemi oluşturması durumunda karşımıza her gün kullandığımız yepyeni bir ödeme deneyimi çıkabilir. Milyarlarca aktif kullanıcısı olan uygulamalarda çok kolay bir ödeme deneyimi sunulması durumunda çözümün kısa sürede yaygınlaşmaması için hiçbir neden yok.

Tüm bu gelişmeler yakın zamanda ülkemizde de önü açılan "açık bankacılık" ile birleştiğinde çok yeni çözümler ve oyuncular bizleri bekliyor gibi duruyor. 2020'nin çok heyecanlı bir yıl olacağı şimdiden belli!

İlk 9 ayda FinTek yatırımları 25 milyar dolara yaklaştı

CB Insights, 2019 yılının üçüncü çeyreği verilerinden yola çıkarak Küresel FinTek Raporu'nu (Global Fintech Report) yayınladı. Raporla öne çıkan veriler şöyle:

- Üçüncü çeyrekte FinTek yatırımlarının değeri 8.9 milyar dolara ulaştı. Eylül 2019 sonu itibarıyla ilk 9 ayda yapılan yatırımların toplam değeri ise 24.6 milyar dolar. 2017 yılının tama-

mında bu değer 18.8 milyar dolardı.

- “Challenger bank” olarak adlandırılan yeni nesil bankalar ilk 9 ayda 3 milyar dolar değerinde yatırım topladı. Bunun 1.3 milyar doları üçüncü çeyrekte gerçekleşti.
- 2019'un üçüncü çeyreği 6 yeni “unicorn” (milyar dolarlık girişim) ortaya çıkardı: Hippo Judo, Deposit Solutions, QuintAndar, Dave ve C2FO.

BAŞARILI “açık bankacılık” girişimlerine teşvik

Nesta Challenges, İngiltere'deki tüketicilerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak “açık bankacılık” çözümleri geliştirilmesini teşvik etmek amacıyla Open Banking Limited ile ortaklaşa yürütülen ve toplam 1.5 milyon sterlin ödüllü “Open Up Challenge 2020” yarışmasını 27 Temmuz - 2 Ekim tarihleri arasında yapacağını duyurmuştu.

Open 2020, finansal açıdan sıkıntı yaşayan insanların daha fazla tasarruf etmesi ve daha fazla kazanmasını sağlamak amacıyla yola çıktı. Oluşum, bu yolda 15 başarılı girişimi seçerek Temmuz 2020'ye kadar çözümlerini büyütebilmeleri için bir miktar ödül dağıttı. Büyük ödüllere çözümünü en çok ilerletenlere Temmuz 2020'de verilecek.

2020 İÇİN 5 ÖNEMLİ FİNTEK TRENDİ

25-28 Ekim tarihleri arasında FinTek dünyasının en önemli etkinliklerinden Money20/20 gerçekleştirildi. Etkinlik gündeminde yer alan, bugünü ve geleceği şekillendirmesi beklenen finansal teknoloji trendleri şöyle açıklandı:

1 Birleşmeler devam ediyor

Son birkaç yıldır FinTek'ler tüketiciler için farklı özellikleri bir araya getirmeye çalışıyor. Kredi oyuncuları birikim hesaplarını duyuruyor, birikim hesabı sunanlar krediye yöneliyor ya da sigorta şirketleri mevcut ürünlerini başkalarıyla birleştirerek teklif sunuyor. Son zamanlarda artan bu birleşme ve farklı hizmetlerin tek bir yerden sunulması gelecek yıllarda da devam edecek gibi görünüyor.

2 Finansal sağlık dikeyleşiyor

Finansal sağlık artık daha dikey alanlara odaklanıyor. Bu eğilim belirli demografik bilgileri (örneğin yaşlar ve çocuklar) iş kategorileri (ekonomi) ve endüstrileri (örneğin dişçilik uygulamaları) hedefleyen şirketleri içeriyor.

3 FinTek küresel çapta biliniyor

Dünyanın farklı bölgelerinde yapılan yatırımlar ABD'yi geride bırakmaya başladı. Dolayısıyla finansal teknolojilerin küresel çapta bilinirliğinin arttığını ve giderek daha da artacağını söylemek yanlış olmaz.

4 Güvenlik

Siber tehditler artışta. Geçen yıl ABD firmalarının yüzde 61'i siber saldırılara maruz kaldı. Saldırı başına ortalama kayıp

229 bin dolardan 269 bin dolara yükseldi. Dolayısıyla FinTek sektöründe güvenlik konusunun öncelikli olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz.

5 FinTek yataylaşıyor

Finansal teknolojiler başlarda dikey ve bağımsızdı. Şimdilerde ise bu durum değişiyor. Finans sektöründe olmayan şirketler de FinTek ürünleri sunmaya başlıyor, endüstriler arası nüfuz hızlanıyor. ☺

Self servis kiosk çözümleri HAYATI KOLAYLAŞTIRIYOR

Verisoft'un self servis kiosk çözümleri sayesinde kart basımından fatura tahsilatına, para çekip yatırmadan bağış kabulüne onlarca işlemi sıra beklemeden, hızlı ve güvenli bir şekilde yapmak mümkün...

Dilek Sağıroğlu

Verisoft'un Türkiye ve yurtdışı pazara sunduğu self servis kiosk çözümleri birçok sektörde maliyetleri düşürüp hayatı kolaylaştırıyor, müşteri memnuniyetini ve sadakatini artırıyor. Verisoft Satış Yönetiminden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Dilek Sağıroğlu, bu yenilikçi ürün ailesinin hangi ihtiyaçlardan yola çıkılarak geliştirildiği ve kullanım alanlarıyla ilgili şu bilgileri veriyor:

“Verisoft 35 yıllık bilgi birikimiyle sektörün ihtiyacını önceden tespit edip, teknolojiyi bu yönde geliştirme kabiliyetine sahip bir firma. Kart basım ve kişiselleştirme sistemlerinde elde ettiğimiz deneyimle pazarın nabzını tutmamız self servis kioskların geliştirilmesi aşamasında büyük etken oldu. Yaptığımız araştırmalar ve gelen talepler neticesinde bankacılık dışında da birçok sek-

törün bu ürüne ihtiyacı olduğunu tespit ettik. Kiosklarımız bankalar, perakendeciler ve fatura ödeme merkezlerinin yanı sıra belediyeler, oteller, havayolu şirketleri ve sim kart temin eden telefon operatörlerine de çözüm oluyor. Müşteri memnuniyeti, kolay entegrasyon, zamandan tasarruf ve maliyet avantajları sağlayan self servis kiosklarımızı insan geçişlerinin yoğun olduğu bölgelerde, alışveriş merkezleri, metro istasyonları, havalimanı gibi yoğun mekânlarda konumlandırabiliyoruz.”

Kasa önünde sıra beklemeye son

Kiosk ürün ailesini Verisoft'un terzi usulü kabiliyetine ve sektörün ihtiyacına göre şekillendirebildiklerini belirten Sağıroğlu, “Dubai ve Abu Dabi’de saha testleri tamamlanmak üzere olan ürünümüz alışveriş merkezleri ve devlet dairelerinde konumlandırılacak. InstantMATIC kiosk ile ön ödeme Visa ve Mastercard logolu EMV kartlar nakit karşılığı alınabilecek ve daha sonra aynı kioskardan yükleme ve fatura ödeme işlemleri yapılabilir. Kiosk ürün ailemize yılın bu son günlerinde gerek yurtdışından gerekse yurtiçinde farklı sektörlerden gelen talepler memnuniyet verici” diyor.

HANGİ KIOSK ÇÖZÜMÜ NE İŞE YARIYOR?

verisoft

■ **InstantMATIC:** 365 gün 7/24 anında banka ve kredi kartı basımının yanı sıra A4 lazer yazıcı (printer) ile sözleşme, fatura basabiliyor, A4 form, sözleşme tarayabiliyor, barkodlu fatura ve QR kodu okutarak ödeme alabiliyor, para kabul edip hediye kartı ve ön ödemeli kart satabiliyor, havayolu uçuş belgesi bile basabiliyor.

■ **PayMATIC:** Müşteri kimlik kartlarını okuyarak kimlik doğrulama yapabiliyor. Barkodları okuyarak, banka ve kredi kartlarıyla fatura ödemesini mümkün kılıyor. Para üstü vermek yerine bakiye dolu ön ödemeli sadakat kart teslimi yaparak müşteriyi sadakat programına dahil ediyor. Üzerindeki fatura yazıcısıyla işlem sonunda evrak teslimi sağlanıyor.

■ **RetailMATIC:** Mağaza ve marketlerde alışveriş yapmakta olan müşterilerin aldıkları ürünlerin barkodlarını taratıp, kredi ve

banka kartlarıyla ödeme yapmalarını sağlıyor. Müşteriler, ürünlerin güvenlik tag'lerini çıkarıp faturayı bastırarak alışverişlerini sıra beklemeden, hızlı ve güvenli şekilde yapabiliyor.

■ **Charity Kiosk:** Kâr amacı gütmeyen sivil toplum organizasyonlarının yeni bağış toplama kanalı olmaya aday. Yardımseverlerin temassız kartlarıyla önceden tanımlanmış bağışları kolaylıkla yaparak ihtiyacı olanlara yardım etme fırsatı sunuyor. Kiosk üzerindeki büyük ekranı sayesinde bağış yapmaya teşvik edecek videolar oynatma özelliğine de sahip.

■ **Self Check-in:** Bu teknolojiyle otel müşterileri sıra beklemeden, rezervasyonu olsun olmasın kendi check-in işlemini resepsiyona gitmeden yapabiliyor, ödemesini kiosk üzerindeki POS cihazından yapıp oda kartını bastırarak tatiline hemen başlayabiliyor. ☹

Bankkart

Seni düşünür o

Sizin için bir karttan daha fazlasını düşündük!
Bankkart'la kredi kartı ve banka kartını birleştirip içine sizi düşünen birçok özellik ekledik. Teknolojisiyle ve avantajlarıyla Bankkart'ın hayatınızı kolaylaştıracak dünyasına sizi de bekleriz.

Kredi kartı ve banka kartı tek kartta!

 Ziraat Bankası

Seni düşünür o
bankkart

 /bankkart

 Müşteri İletişim
Merkezi
www.bankkart.com.tr

“İyi bir takım oyuncusu olmak HER ZAMAN KAZANDIRIYOR”

Türkiye’de kadın girişimci, özellikle de teknoloji girişimcisi kadın deyince aklınıza kim geliyor? Google’da ararsanız bile eminim bulabildikleriniz iki elin

parmaklarını geçmeyecektir.

Mihriban Ersin Tekmen de işte o az sayıda kadın girişimciden biri. Üstelik teknoloji girişimciliğinin yok denecek kadar az olduğu 1990’lı yılların sonunda bu işe soyunmuş, 20 yılda farklı alanlarda ondan fazla girişim başlatmış. Bazılarında başarılı bazılarında başarısız olmuş ama hiç yılmamış. Bugünse zamanın büyük bir kısmını yine kurucularından olduğu Colendi’yi ve Türk FinTek ekosistemini tanıtmak amacıyla yurtdışında geçiriyor. Mihriban Ersin Tekmen’in gece gündüz, bayram seyran dinlemeyen teknoloji dolu günlerini ve kadın istihdamının artmasına yönelik önerilerini bu ay sizler için derledik. İşte o güzel sohbetten yansıyanlar...

*Zirve
Sohbetleri*

Tülin Çakmak

tulin.cakmak@gundemmedyagrubu.com

Önce kısaca Mihriban Ersin Tekmen’i tanıyabilir miyiz?

İlk girişimimi 1998 yılında henüz üniversitedeyken kurdum. Tabii o zaman girişim veya girişimcilik kavramları henüz bu kadar bilinmiyordu. Son 10 yıldır da önce FinTek, ardından blockchain ile ilgili girişim ve yatırımlarla ilgileniyorum.

ininal’dan sonra Colendi ile yola devam ediyorsunuz. Girişiminizden ve Colendi’nin hedeflerinden bahsedebilir misiniz?

ininal alanında bir ilkti, birçok ihtiyaca cevap verdi ve hala yenilikçi bir yaklaşımla yoluna devam ediyor. ininal

Mihriban Ersin Tekmen
Colendi COO’su

döneminde unbanked/underbanked dediğimiz bankacılık sisteminin dışında kalan kesimin ihtiyaçlarını dinleyerek, onları anlama şansına sahip olduk. Kredi konusunda nasıl zorluklar yaşadığımız ve bu konuda büyük bir ihtiyaç olduğunu gözlemledik. Ve yine aynı döneme denk gelen blockchain ile tanışmamız sonucunda bu teknolojiyle soruna çözüm yolu bulduk.

Geleneksel kredi sisteminde bir kişinin finansal geçmişi yoksa direkt sistemin dışında kalıyor. Bu da sadece Türkiye’de krediye ulaşma ihtimali olmayan 40 milyon üzerinde kişi demek. Colendi ekibinin yazdığı algoritma sayesinde bu kesim, farklı verilerin işlenmesiyle skorlana-

biliyor ve elde edilen sonuçlarla bir finansal pasaporta sahip olabiliyor. Ve yine Colendi'nin mikro kredi platformunda kredi kullanma imkanı sağlanıyor. Hedefimiz Colendi kullanıcılarının, bu finansal pasaportla tüm dünyada ihtiyaçlarını karşılayabilecek hale gelmesi.

Kurucu ortağı olduğunuz girişimler kuruluşundan bu yana ne gibi zorluklar yaşadınız? Bunları nasıl yendiniz?

Daha önce başkaları tarafından yapılmış işler ilgimi çekmiyor, her girişimde yenilikçi bir taraf arıyorum. Ama her yenilik de benzer zorluklarla geliyor maalesef. Biz FinTek alanına girdiğimizde önce bu kavramı anlatmak zorunda kalıyorduk. Şimdilerdeyse asıl işimizi anlatmadan önce blockchain, yapay zeka gibi kavramları anlatmak, öğretmek zorunda kalıyoruz. Normalde bir girişim kendini birkaç dakikada özetleyebilecekken bizim anlatmalarımız neredeyse 2 saatlik konferansa dönüşüyor. Tabii bu da gerek iş ortaklarımızla ilerleyebilmek gerekse yatırım alabilmek açısından daha fazla toplantı, daha fazla zaman anlamına geliyor. Sanırım diğer girişimlerden farklı yaşadığımız zorlukların başında bu geliyor. Tabii bir de teknoloji gerektiren işlerin hep bir "kuluçka" denilen dönemi var. Yazılım geliştirme uzun zaman alıyor ve biz adımız duyulmadan yıllar öncesinde bu çalışmaya başlamış oluyoruz. Yani ciddi sabır ve emek gerektiriyor.

Yurtdışına açıldınız, yatırım da aldınız. Bundan sonraki planınız ne?

Colendi ürün olarak artık hazır ve son kullanıcıyla buluşmaya başladı. Artık öncelik Türkiye olmak üzere platformumuzu genişletmek için çalışıyoruz. Hedefimizse tüm dünyada varlığımızı güçlendirmek.

COLENDI

Blockchain teknolojisi yakın gelecekte sektörü nasıl etkileyecek?

Blockchain zaman alan ve daha da alacak bir teknoloji. Net fark yarattığını görmek için öncelikle çok daha hızlanmalı. Yakın gelecekte bilinirliği artacak ve bu alanda daha çok girişim duyacağız. Ancak fark yaratması, yıkıcı (disruptive) özelliğinin ortaya çıkması ve daha önemli sürdürülebilir hale gelmesi zaman alacaktır.

Sizce teknoloji sektöründe kadın istihdamının az olmasının başlıca nedenleri neler? Artırılması için neler önerirsiniz?

Ben bu konuda açıkçası umutluyum. Şu ana dek teknoloji tarafında kadının az olmasının sebebi çocukluk döneminden itibaren yapılan tercihlerden kaynaklanıyordu. Kız çocuğuna bebek hediye edilirken, erkek çocuk robot ve mekanik oyuncaklarla büyüyor. Okul döneminde de erkekler daha çok teknolojiye kayarken kız çocukları farklı alanlara yöneliyordu. Artık yavaş yavaş bunun değiştiğini görüyoruz. Teknoloji artık herkesin hayatının doğal bir parçası olduğu için bu fark gittikçe kapanacak. Nitekim genelde teknoloji, özelde de FinTek ve blockchain alanında çalışan kadınlar fark yaratmaya başlıyor. Örneğin

"İstanbul Blockchain Woman" kuruldu. Kurucular Başak Burcu Yiğit ve Ebru Güven kadınlara yönelik blockchain eğitimleri ve toplantıları düzenliyor. Bence bu gibi gruplara sektör olarak destek olunmalı.

Başarılı bir kadın girişimci ve lider olarak kariyerinin başındaki kadın yönetici adaylarına ilk tavsiyeniz ne olur?

Ben kendimi yönetici değil de hep bir takım oyuncusu olarak gördüm. Kadın erkek fark etmez, inovatif işlerde yaklaşımın hep bu şekilde olması gerektiğine inanıyorum. Ama kadınların yaşadığı zorlukların erkeklerden biraz daha fazla olduğu gerçeğini de kabul etmek lazım. Bu sadece Türkiye değil tüm dünyada böyle. Hatta bazen Türk işkadınları şanslı bile diyebilirim.

Bu gerçeğin farkında olarak yapılanları ve söylenenleri kişiselleştirmemek, hedefe kitlenip duygusallaşmadan güçlü durmak gerekiyor. Başlangıç kolay değil ama hayatta kolay olan ne var ki zaten.

Biraz da özel hayat diyelim... Yoğun iş temposunda iş ve özel hayat dengesini nasıl sağlıyorsunuz, hobileriniz neler?

Eşim Bülent Tekmen'in benden çok daha işkolik bir seri girişimci olması işimi kolaylaştırıyor. İkimiz de girişimci olduğumuz için hafta sonu, gece, bayram seyran bizi bağlamıyor. Çocuklarımız da girişimcilik dünyasına doğdukları için farklı bir hayat bilmiyor ve bu tempoya alıştılar. Kızım üniversiteyi yurtdışında okuyor. Oğlum yazılıma meraklı, boş vakitlerini o da ofiste geçiriyor.

İş dışında kendimi bildim bileli resim yaparım. Karakalem, toz pastel, yağlı boya... Hayallerim arasında bir gün sergi açmak var. Son 2 yıldır karate yapıyorum. Spor ve savunma amaçlı başladım ama artık benim için bir yaşam biçimi haline geldi.

Seyahat bir başka tutkum; yeni şehirler görmeye, yeni insanlar tanımaya bayılıyorum. Daha önce gitmediğim bir ülkeye konuşmacı olarak davet edildiğimde hiç düşünmeden kabul ediyorum. ☺

OVIA, Malezya'da OTM'i tanıttı

Yerli ve yeni nesil ATM teknolojileri üzerine inovatif çalışmalar yapan OVIA, ATMIA'nın (ATM Endüstri Birliği) 19-21 Kasım tarihlerinde Malezya'da düzenlediği etkinlikte, sektöründe ilk ve tek olan OTM (Open Platform

ATM) ürününü tanıttı. 275'in üzerinde firmanın katıldığı etkinlikte yoğun ilgi gören OTM, ATMIA'nın Şubat 2020'de ABD Houston'da düzenleyeceği en geniş katılımlı NextGenATM etkinliğinde pilot ürün sergilemesi için davet aldı...

OVIA, 70 ülkede 650'den fazla şirketten 11 binden fazla üyeye hizmet veren ATMIA'nın (ATM Industrial Association) 19-21 Kasım 2019 tarihlerinde Malezya'nın Kuala Lumpur kentinde düzenlediği "ATM İnovasyon ve Güvenlik Kongresi"ne özel davetle katıldı. OVIA Genel Müdürü Özer Akçınar'ın "dünya çapında ilk ve tek örnek" olarak nitelendirildiği OTM (açık platform altyapısına sahip ortak kullanımlı mobil ATM) ürünü ve OVIA ekibinin yaptığı sunum yoğun ilgi gördü.

Konferansta ATMIA CEO'su Mike Lee tarafından "müşteri deneyiminde devrim" olarak nitelendirilen OTM, birçok bankanın mobil bankacılık uygulamasıyla entegre çalışmanın yanı sıra üçüncü parti finansal uygulamalara da hizmet verebiliyor, klasik ATM iş modeline göre yüzde 80'leri bulan maliyet avantajı sağlıyor.

Çözümün demosu Houston'da sergilenecek

OVIA Satış ve İş Geliştirme Direktörü Barışcan Yapıcı, etkinlikle ilgili şu değerlendirmeyi yaptı: "Konferanstaki sunumumuzda, açık platform bankacılık konseptini baz alarak geliştirdiğimiz OTM'in müşteri deneyimi açısından klasik ATM'lere göre nasıl bir

devrim niteliği taşıdığını gösterdik. Farklı tipteki birçok bankaya, ödeme sistemleri operatörlerine, ATM işletmecileriyle beraber diğer birçok üçüncü parti ödeme/nakit operasyon firmalarına, FinTek'lere ne gibi maliyet avantajları ve katma değer yaratma fırsatları sunduğunu tek tek anlattık.

Etkinliğe katılan birçok özel, katılım ve sanal bankayla birlikte ulusal ve küresel ölçekte ATM işletmeciliği ve servis sağlayıcılığı yapan önemli firmaların üst düzey yöneticilerinden aldığımız harika geri dönüşler ve işbirliği teklifleri bize gerçekten küresel bir marka olma yolunda heyecanlandırdı. Sunduğu teknoloji, kazançlı ve yenilikçi iş modeliyle OTM'in dünyada ilk ve tek olmasının sektördeki deneyimli uzman katılımcı ve konuşmacılarda yarattığı ilgi ve heyecanı gelen yorumlar ve aldığımız sorularla gözlemlemek bizleri çok mutlu etti.

ATMIA organizatörleri de bu olumlu tepkilerden dolayı bizleri tebrik ederek, yürütülen yeni nesil ATM (NextGenATM) projesinin PoC'sinin (Proof of Concept) yapılacağı Şubat 2020'de, ABD'nin Houston kentindeki ATMIA etkinliğine bizleri çözümümüzün demosunu sergilemek üzere özel olarak davet etti. Uzakdoğu'da yaptığımız sunumu Amerika pazarında demo cihazımızla birlikte yaptığımızda alacağımız geri dönüşleri düşünmek bizleri şimdiden heyecanlandırıyor." ☺

Özer Akçınar

Mike Lee

Barışcan Yapıcı

OVIA™
Innovative ATMs

PSM
PAYMENT SYSTEMS MAGAZINE

ÖDEME SİSTEMLERİ SEKTÖRÜNÜN RAKİPSİZ DERGİSİ

Sektörün tüm temsilcilerini
kapsayan zengin içerik

Banka ve kredi kartları, internet bankacılığı, e-ticaret, POS, ATM, mobil/ temassız ödemeler başta olmak üzere bankacılık ve finans sektörüne yönelik haberlerin yayınlandığı PSM; yenilenen, güçlenen içeriği ve yeni yüzüyle Aralık 2013'ten itibaren her ay okuyucularıyla buluşmaya başladı. PSM'nin zengin içeriği, başlıca şu konulardan oluşuyor:

- * Ödeme sistemleri sektörüyle ilgili haber-araştırma, dosya ve röportajlar
- * Banka & Kredi Kartları
- * Temassız & Mobil Ödeme
- * ATM & POS Terminalleri
- * İnternet Bankacılığı
- * Mobil Bankacılık
- * E-Ticaret
- * İnovasyon - Yeni Ürünler
- * Güvenlik Çözümleri
- * Türkiye ve dünyadan ödeme sistemleri verileri, sektörle ilgili düzenli istatistikler

GMD
GÜNDEM MEDYA GRUBU

Abone Formu

PSM
PAYMENT SYSTEMS MAGAZINE

Yılda 12 sayı yayınlanan PSM Dergisi'ne abone olmak istiyorum.

Adı Soyadı: .....

Adres ve Fatura Bilgileri: .....

Posta Kodu: .....

Şehir: .....

Tel: .....

Faks: .....

Ödeme Bilgileri

Yıllık abonelik bedeli 120 TL'yi

Erişim Medya Radyo Televizyon ve Dergi Yayıncılık A.Ş.'nin

Hesap

772 - 6298270 TL

IBAN

TR54 0006 2000 7720 0006 2982 70

Banka / Şube

GAR/ CUMHURİYET CD/TAKSİM

Bu formu 0212 238 72 07 no'lu faksa ya da Cumhuriyet Cad. No: 147 / 6 Harbiye / Şişli / İstanbul adresine gönderiniz.

Singapur'da düzenlenen ve tam bir hafta süren Singapur Fintech Festival, tüm dünyadan küresel bankacılık ve finans sektörünü, aynı zamanda teknoloji devlerini ve devletlerin ilgisini üstüne çekmeyi başardı. Bankalararası Kart Merkezi İş Geliştirme Direktörü Özge Çelik ve FinTech İstanbul Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Usta, bu etkinlikte gözlemledikleri gelişmeleri **PSM** için derledi...

Singapur güneydoğu Asya'da, Malay Yarımadası'nın güney ucunda, ekvatorun 137 kilometre kuzeyinde yer alan bir ada ülkesi. 5.5 milyon nüfusuyla dünyanın az sayıdaki şehir devletlerinden biri. Aynı zamanda Türkiye vatandaşlarından vize istemeyen nadir ülkelerden... Türk Hava Yolları veya Singapur Hava Yolları, yaklaşık 11 saat süren bir yolculukla Singapur'a doğrudan uçuyor. Havalimanından dışarıya adım atar atmaz, ekvatora yakınlığı nedeniyle yılın 365 günü değişmeyen ortalama 30 derece sıcaklığında bir hava ve yüzde 80 oranında nem ülkenin iklimi hakkında gerekli en temel bilgiyi yüzünüze

çarpıyor. Türkiye'den 5 saat önde ilerleyen saat diliminin (GMT+8) farkını ise ilk gece sonrasında uyanıp sabah saatlerini uykudan kurtulmak için bol bol kahve içerken ve akşam erken saatlerde gelen uykunuzla birkaç günde atlatıyorsunuz.

1965 yılında tam bağımsızlığını kazanan Singapur, aradan geçen 54 yıla rağmen eğitimde, kişi başına düşen gelir seviyesinde, yaşanabilir şehirler endekslerinde dünyanın en ileri ülkelerinden birine dönüşmeyi başarmış. Bizi buraya çekense her yıl düzenlenen, tam bir hafta boyunca süren ve sadece finansal teknolojilere odaklanan Singapur Fintech Festival.

FESTİVAL ARDINDAN

Singapur, Londra ile birlikte dünyanın en gelişmiş iki FinTek merkezinden biri. Bu başarımın arkasında, ülkedeki güçlü yasal düzenlemeler ve bu düzenlemelerle birlikte Singapur'un küresel bankacılık ve finans şirketleri için Asya'daki merkezleri olarak konumlandırılması yatıyor.

Singapur Fintech Festival 2019 (SFF2019)

2015'te başlatılan Singapur Fintech Festival, bu yıl dördüncü kez düzenlendi ve adı gibi tam bir festival havasında geçti. Paylaşılan verilere göre bu yıl etkinlikte 41 farklı ülkenin şirketleri kendi alanlarına sahipken, bu alanlarda 1000'den fazla kişi ürün ve hizmetlerini tanıttı. 2015 yılında sadece 50 girişimin yer aldığı etkinlik alanında bu yıl 600'den fazla girişim vardı. Bu girişimler sadece etkinlik alanında bugüne kadar toplam 1 milyar Singapur Doları (SGP) (1 SGP yaklaşık 4.3 Türk Lirası) yatırım aldı.

Etkinlikte 600'e yakın konuşmacı üç gün boyunca altı büyük salonda eşzamanlı süren konferans programında sunumlar ve panellerle yer aldı. Etkinliğe 140 ülkeden 60 binin üzerinde ziyaretçi geldi.

Pazartesi günü başlayarak üç gün devam eden SFF2019 konferansları ve fuar alanını takip eden perşembe ve cuma günü ise etkinlik tüm şehir geneline yayılıyor. Şehirdeki neredeyse tüm FinTek şirketlerinin merkezlerinde gerçekleşen etkinlikler, atölye çalışmaları ve toplantılarla devam ederek sona eriyor.

Her yıl özel bir gündem başlığına sahip olan SFF2019 için bu yıl "sürdürülebilirlik" ana başlık olarak seçilmişti. Sürdürülebilirlikle kastedilen ise sadece finansal ekosistem çevresindeki sürdürülebilir kârlı iş modelleri değil, finans ve bankacılık ekosisteminin dünyanın daha sürdürülebilir bir yaşam sağlamak için nasıl değer üretebileceğiydi.

WWF International Başkanı Pavan Sukhdev, açılış konuşmasında "Finans endüstrisi daha sürdürülebilir bir dünya için bu alanda doğru yatırımlar yapılmasında rol alabilir, toplumda bilinçlenmeyi yönetebilir ve kredi sağlarken sorumluluk sahibi davranabilir" diyerek beklentilerini özetledi.

Şüphesiz artık dünyamızı korumak için sadece kârlılık odaklı değil biraz daha mesuliyet sahibi adımlar atılması gerektiği bir FinTek etkinliğinde duymayı umduğumuz en son şey olabilirdi. Ancak etkinlik bu sözlerle başlayarak mesuliyetin kaçınılmaz olduğunu tüm katılımcılara bir kez daha hatırlattı.

Yeni küresel kapsamda bankacılık ve dönüşüm ajandası

Artık bankalar sadece parayı yönetmiyor. Teknolojik araçlarla her geçen gün daha anlamlı kılınan büyük veri sayesinde daha iyi müşteri deneyimi sunabilmek daha değerli hale geliyor. Kârlılık işlemlerden ve hizmetlerden ziyade ölçek ekonomisiyle elde edilebiliyor. Gelecek 5 yılda IoT (nesnelerin interneti) ve 5G ile veri akışı daha da hızlanacak ve geleneksel bankacılık anlayışının bu dönüşüme adapte olması için çok fazla zamanı yok. Geçen yılların konsept projeleri olan blokzinciri uygulamaları, yapay zeka robot müşteri temsilcileri bugün artık canlı uygulama

malar olarak karşımıza çıkıyor. Kontrol edilmesi gereken şey teknolojiye çok gelişime ayak uydurma hızı. Katıldığımız panellerde öne çıkan ortak görüşlerden biri de finansal gelişim sürecinin geleneksel yapılar tarafından değil, düzenleyiciler tarafından hızlandırılması gerektiğiydi. Örneğin, dijital bankacılık lisansları sadece yenilikçi bankaları güçlendirmekle kalmıyor, geleneksel yapıların da bu yarışa girmesini mecburi kılıyor. Açık bankacılık artık bir yenilik değil standart olmalı ama bu konsept doğası gereği verinin açık hale gelmesi, yani silolardan çıkıp dijital ağlarda seyahat etmesini gerektiriyor. Eğer bunu başta düzenleyiciler takdir edemezse sektörün açık görüşlü olmasını beklemek boşuna bir iyi niyet göstergesi olmaktan öteye gitmeyebilir. Diğer yandan, açık verinin kaçınılmaz bir ağ ekonomisi ekosisteminde güvenli şekilde hareket etmesine izin vermek finans ve bankacılık sektörü ile FinTek'ler için en büyük maliyeti oluşturacak kalemlerden biri olacak.

İşbirliği kaçınılmaz

Artık klişe bir cümleye dönüşse de bankacılık sektörü ile yenilikçi FinTek girişimlerinin işbirliği kaçınılmaz. Bahsi

geçen dönüşüm ihtiyacına paralel çözüm bekleyen problemler için FinTek çözümü sağlama potansiyeline sahip ama onların da geleneksel yapılara ihtiyacı var. Lisanslama, müşteriye erişim, deneyim sağlama gibi alanlarda FinTek'lerin bankalardan destek alması gerekiyor. Ancak daha büyük bir kurumun kendilerini yutma tehlikesini de asla unutmamaları lazım. Ayrıca emeğin bedelini para yerine itibarla vaat eden geleneksellerden de koşarak uzaklaşmaları tavsiye ediliyor.

İşbirliği aynı zamanda büyük teknoloji şirketlerine karşı eldeki en önemli savunma mekanizması olabilir. Zira büyük teknoloji firmaları bankacılık ve finans ekosisteminin elindeki sermaye ve nakit akışına değil, bilgiye göz dikmiş durumda. Bankacılık sektörünün elinde ise teknoloji şirketlerinin elindeki imkanlar yok. Göz dikebilecekleri tek şey teknoloji şirketlerinin elindeki tüketici verileri. Bunu ele geçirmenin yolu da FinTek işbirliklerinden geçiyor. Geleceğin bankacılık sektörü sadece parayı değil veriyi koruyan yapılara dönüşebilir.

Dijital paranın geleceği

Her ne kadar geleceğin parası için uzun dönemli ve çok yönlü bakış açıları olsa da bugün itibarı paraları ve bunların dijital yansımalarını konuşuyoruz. Etkinliğin en önemli başlıklarından biri de dijital paralar ve merkez bankaları ilişkileri üzerineydi.

“Dijital Paranın Geleceğini Belirlemek” başlıklı panelde Çin Merkez Bankası Dijital Para Enstitüsü Başkanı Mu Changchun da gerçekleri yalın bir şekilde ifade etmekten çekinmedi: “Hedefimiz Libra gibi perakende pazarına bir çözüm sunmak veya sınır ötesi ödemeleri kolaylaştırmak değil. Finansal ve teknik saldırılara karşı dirençli bir sistem kurarak, finansal kapsamı genişletmek ve kırsal bölgelerde bile kullanılabilir bir ödeme sistemi sunmak. Aynı zamanda pazarda en büyük paya sahip iki büyük mobil ödeme şirketini tamamlayacak devlet tarafından sunulan bir alternatif getirmek.”

Kamboçya Merkez Bankası Genel Müdür Yardımcısı HE Serey Chea'ya göre Libra iyi bir fikir. Zira Kamboçya'nın çok fazla yurtdışında çalışan vatandaşı var ve ülkelerindeki ailelerine para göndermek zaman zaman yüzde 20 gibi çok yüksek komisyonlar ödemeyi gerektirebiliyor. Ancak Libra'nın eş-tasarımcısı ve Facebook Calibra Baş Ekonomisti Christian Catalini, Libra'nın sınır ötesi para transferlerinin de ötesine geçerek ürün ve hizmet satın almak için kullanılabilirliğini vurguladı. Ancak bunu ifade ederken “finansal kapsamın genişletilmesi” sürekli olarak altını çizdiği bir nokta oldu.

İLGİNÇ SİGORTACILIK ÇÖZÜMLERİ TASARRUFA TEŞVİK EDİYOR

Singapur Fintech Festival'de sigorta ve birikim alanında yenilikçi hizmetler sunan girişimler de dikkat çekti. Kullanıcıların hayatlarına entegre ettikleri uygulamalarının yanı sıra paralarını yönetmeleri, büyütmeleri ve korumalarına da olanak sağlayan finansal deneyimler geliştiriyor. Örneğin, bir sigorta

tasarruf planı olan Singlife hesabıyla hem paranızı bir hesapta tutup faiz imkanlarından faydalanıyorsunuz hem de beraberinde gelen Singlife banka kartıyla hesabınızdaki parayı harcıyorsunuz. Tüm bunları yaparken ise hayat sigortanız yapılıyor. Bir diğer kullanıcı dostu uygulama ise Snack. Snack sayesinde

tasarruf sürecinizi oyunlaştırırken birikimleriniz de sigortaya dönüşüyor, tek yapmanız gereken sigorta kapsamınızı artıracak size uygun yaşam tarzı hedeflerinizi seçmek. Sağlık sigortanızın kapsamını arttırmak için her 5 bin adım attığınızda sigorta hesabınıza küçük bir miktar para aktarmak gibi...

TÜRK FİNTEK ŞİRKETLERİNİN SİNGAPUR ÇIKARMASI

Ortak görüş: Düzenlemelerin gerekli gördüğü KYC, AML gibi süreçler kaçınılmaz ve dijital paraların bu sistemlerle uyumlu olması gerekiyor.

Changchun bu tartışmalarda açık sözlülüğünü sürdürüyor: “Biz kendi CBDC tasarımı yaparken modeli değiştirecek değil bütünüyle koruyacak bir sistemle hareket ediyoruz. Hedefimiz Çin’i bütünüyle nakitsiz bir topluma (cashless) dönüştürmek değil, nakidin azaldığı (cash-

light) toplum kurmak. Anonimlik kontrol altında olmalı, bunu isteyenler buna sahip olurken, yasadışı durumları da takip edebileceğimiz imkanlar elimizde bulunmalı.”

Önümüzdeki 5 yıl içinde dijital para birimleri için en iyi senaryo; birkaç büyük küresel platformun tüm kullanım alanlarını başarıyla çözümlendiği, böylece daha hızlı ve daha ucuz sınır ötesi ödemeler

ve finansal kapsamın genişletildiği bir dünya olarak görülüyor. Ancak madalyonun diğer tarafında en kötü senaryo var: Uygun düzenleyici ve yasal kontroller olmadan çok fazla dijital para birimi ortaya çıkabilir ve bu da küresel finansal piyasalarda bir kargaşa ve türbülansa yol açabilir. Chea’nın tespiti ise sarsıcı: “Şu anda blokzinciri teknolojisi en güvenli sistem gibi görünüyor ama Titanik’in batışını unutmamalıyız. Eğer gemi yüzmeye devam ederse bizi iyi bir limana taşıyacaktır. Bunu zaman gösterecek.”

Küresel entegrasyon

Finans ve bankacılık çözümlerinin temelde tek bir amacı var: “A noktasından B noktasına parayı taşımak.” Her geçen gün bunu daha hızlı, daha ucuz ve daha güvenli yap-

Bilişim Vadisi’nin, Sistem Global Danışmanlık ile gerçekleştirdiği Singapur Fintech Festival organizasyonu ülkemiz ve ülkemizde faaliyet gösteren yenilikçi şirketler adına atılmış önemli bir adımdı. Bilişim Vadisi tarafından “Birlikte Başaracağız” (Together We Can) mottosuyla hayata geçirilen bir sürecin ilk adımı olan bu organizasyonda Türkiye, kendi özel alanı ile Singapur Fintech Festival’de yer aldı.

Etkinliğe katılan şirketlerimizin her biri, kendi alanlarında önemli başarılar imza atmış üstelik bunu küresel standartların üstünde yapmayı başaran, yerli ve milli birer gurur kaynağımız. Bu niteliği sergilenen ürün ve hizmetlere gösterilen ilgiden de anlamak mümkündür.

Üç gün boyunca Türkiye standında ziyaretçilere yönelik özel ve genel sunumlarla şirketlerimiz kendilerini tanıtırken aynı zamanda Türkiye’nin tanıtımı için de önemli bir adım atılmış oldu. Bilişim Vadisi’nin yapısı ve Türkiye’de yabancı şirketlere sağlanan yatırım imkanları aralıksız ziyaretçilere aktarılırken çeşitli organizasyonlarla işbirliği anlaşmaları ve mutabakatlar da imzalandı.

Singapur Fintech Festival Türkiye’nin teknoloji hamlesini küresel arenaya taşımak için atılan adımlardan ilki. Ticaret Bakanlığımız ile Sanayii ve Teknoloji Bakanlığımızın himayesinde çeşitli küresel etkinliklere Türkiye bayrağı altında katılmaya devam edeceğimizin müjdesini de etkinlik esnasında aldık.

maları gerekiyor. Yerel çözümler, dünyaya kapalı merkez bankaları ve ekosistemler, sınırlayıcı ve kısıtlayıcı düzenlemeler. Bunların karşısında küresel teknoloji devleri, FinTek girişimleri, açık bankacılık, açık veri gibi kavramlar geliyor. Bu bitmeyecek yarışın tek bir kazanamı asla olmayacak. Diğer yandan kaçınılmaz olarak içinde olacağımız bu yarışta kesin bildiğimiz tek gerçek şu ki asla bitmeyecek bir keşfetme, öğrenme, işbirliği ve gelişme süreci içinde olabilecekler hiç kaybetmeyecek. ☹

Yıldızlar yarıştı, yazılımcı adayı KIZ ÇOCUKLARI kazandı

Finans, bilişim, yazılım ve sigorta sektörlerindeki teknoloji odaklı inovatif projeleri ödüllendirmek üzere düzenlenen PSM AWARDS19 için yarışan şirketler, başvuru ücretleriyle KızCode sosyal girişimini destekledi..

PSM'nin 10'uncu kuruluş yılı dolayısıyla düzenlenen PSM AWARDS'un ilki geçen yıl yoğun ilgi görmüştü. Bu yıl ikincisi düzenlenen ve gelenekselleşmesi planlanan ödüllere ilgi artarak sürüyor.

PSM AWARDS, 2018'de teknolojiyi geliştirmek ve gençleri desteklemek adına bir sosyal sorumluluk projesi olarak da bir ilke imza atmış ve yarışmanın başvuru gelirleriyle Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı'nın (TTGV) "Yarını İnşa Et" eğitim programı desteklenmişti. Bu yıl

da sosyal sorumluluk geleneği sürdü ve yazılım alanında gelişmeye istekli, dezavantajlı bölgelerde yaşayan kız çocuklarını ve genç kadınları destekleyen "KızCode" sosyal girişim projesi desteklendi.

Kısıtlı imkanlara sahip kız çocuklarını hayallerine kavuşturuyor

KızCode girişiminin kurucusu Müjde Esin, Ağrı'nın Patnos ilçesinde ikiziyle birlikte dünyaya gözlerini açmış. Esin, o dönemi "İkizimin erkek, benim kız olmamın çok şeyi değiştirdiği bir coğrafyada hayata başladım. Eğitim hayatım kolay olmadı. Liseyi bitirdikten sonra çok istememe rağmen üniversiteye, özellikle ailemin yaşadığı yere uzak olması sebebiyle gönderilmedim. O coğrafyada doğup büyüyen pek çok kız çocuğuyla aynı kaderi paylaştım" sözleriyle anlatıyor.

5 yıl mücadele ettikten sonra okuma hakkını kazanabilmiş Müjde Esin. O dönemde ünlü iletişim profesörü Ünsal Oskay'ın "Yıkanmak İstemeyen Çocuklar Olalım" kitabıyla tanışmış. Çok etkilenmiş ve Ünsal Hoca'yla tanışmak istemiş. Bir şekilde tanışmış ve rahmetli Oskay, onu üniversitenin yetenek sınavına davet etmiş. Sınavı kazanmış ve hayatı birdenbire değişmeye başlamış. Ailesinin baskı ve engellemelerine rağmen üniversiteye girmiş. Okurken bir yandan da çalışmış. Son olarak TRT Haber

kanalında görev yapmış. Çalışma arkadaşlarının manevi desteğiyle radikal bir karar alarak dil ve yüksek lisans eğitimi için İngiltere'ye gitmiş. Londra'daki dil eğitiminin ardından Westminster Üniversitesi'nde başarı bursuyla yüksek lisansını tamamlamış...

İngiltere'de en iyi sosyal girişim ödülünü aldı

Peki KızCode fikri nasıl doğmuş, Müjde Esin sosyal girişimci olmaya nasıl karar vermiş? Şöyle yanıtıyor Esin: "Okumak için verdiğim yoğun mücadele yüksek lisans programını başarıyla bitirmemi sağlamıştı. Peki ya başka kız çocukları hayallerini gerçekleştirebiliyor muydu? Biliyordum ki benim kadar şanslı olmayan yüz binlercesi vardı. Doğru insanların yönlendirmesiyle hayallerime ulaşma kapısını araladığımın farkına vardığımda şunu düşündüm: Ben başkaları için ne yapabilirim, onların hayatında nasıl bir fark yaratabilirim? Böylece KızCode doğdu."

Evet, KızCode, Müjde Esin'in akademik kariyerini tamamladıktan sonra, Londra'da yaşayan göçmen kız çocukları ve genç kadınların İngiltere'ye entegrasyonunu kolaylaştırmak ve onlara iş imkânı yaratmak için hayata geçirdiği bir sosyal girişim platformu. Kısa sürede öyle başarılı olmuş ki İngiltere İçişleri Bakanlığı ve Üniversiteler Birliği tarafından 2015 yılının en iyi sosyal sorumluluk girişimi ödülüne layık bulunmuş. Esin'in girişimcilik serüveni de bu şekilde başlamış. Tabii her şey bu kadar kolay ilerlememiş. Özellikle de finansman ve network açısından pek çok sorunla karşılaşmış. Kültürel farklılıklardan dolayı, motivasyonunu yükseltenlerin yanı sıra düşürmeye çalışan pek çok kişiyle karşılaşmış. Bir yandan da İngiltere teknoloji sektöründeki kadınlarla bir araya gelip fikrini paylaşma fırsatı bulmuş. Çok değerli geri dönüşler almış. Özellikle

Müjde Esin
KızCode kurucusu

de Alice Bonasio ile tanışması projenin hızlı ilerlemesini sağlamış. Esin, "Alice, daha ilk buluşmamızda, henüz beni hiç tanımmamasına rağmen girişim fikrime hayata geçirmemi söyledi ve mentörüm oldu" diyor ve şöyle ekliyor:

"Sanırım girişimimi öğrenciyken çalıştığım bir üniversitede başlatmam çok sağlıklı bir karardı. Alanında uzman kişilerden büyük destek aldım. Bu tarz destekler hem cesaretimi hem de motivasyonumu artırdı. Yaptığım işin daha fazla kız çocuğu ve genç kadına ulaşacak olması, karşılaştığım sorun ne olursa olsun mücadele etmemdeki en büyük etken oldu."

Hedef, KızCode'u bir dijital enstitüye dönüştürmek

KızCode, dezavantajlı bölgelerde yazılım alanında gelişmeye istekli kızlara kodlamayı öğretmenin yanı sıra pedagojik destekler sağlıyor, mentörlük eğitimleriyle mesleki beceriler kazandırıyor. Esin, "Pek çok katılımcı kız kardeşimiz ulusal ve uluslararası başarılar elde etti. Onlara mentörlük yapmaya devam ediyoruz. Müfredatımızı sektörlerdeki ihtiyaçlara göre hazırlıyoruz. Bu anlamda şirketlerle işbirlikleri yapmaya, çalışanlarla beraber ilerlemeye önem veriyoruz" diyor. Müjde Esin, KızCode'u bir dijital enstitü olarak devam ettirmeyi, belirli bölgelerde KızCode Hub'ları açmayı hedefliyor. Bu konuda da sektöre bir çağrısı var: "Verdiğimiz eğitim ve destekle pek çok kız çocuğunun hayatının değişebileceğini görüyor, yaşadıkları dönüşüme bizzat şahit oluyoruz. Eğitimlerin finansal sürdürülebilirliği sağlamak ve mentörlük açısından destek vermek isteyen herkese kapımız açık. Bu sayede çok daha fazla kız çocuğuna hep birlikte ulaşabiliriz." ☺

YILIN YILDIZLARI

12 Aralık'ta ödülleri alıyor

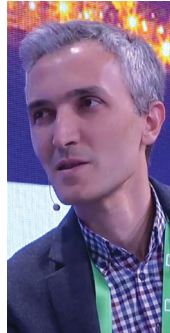
Jüri üyeleri

(Soldan sağa) Özgür Güngör, Doğan Ufuk Güneş, Işıl Hasdemir, Önder Halisdemir, F. Başak Aydemir, Abdullah Çetin

Finans, bilişim, yazılım ve sigorta sektörlerindeki teknoloji odaklı inovatif projeleri ödüllendirmek üzere düzenlenen PSM AWARDS19'un kazananları belirlendi. 72 şirketin başvurduğu yarışmada 39 şirket finale kaldı. Sivil toplum kuruluşu yöneticileri, akademisyenler ve sektör profesyonellerinden oluşan jüri, finale kalan şirketlerin 50 projesini önce online, ardından Finans Kulüp'te düzenlenen jüri toplantısında bir araya gelerek değerlendirdi. 68 ödüle aday projenin kazananları ödül töreninde açıklanacak. Deyim yerindeyse kılın kırk yarıldığı jüri toplantısında, başvuru yoğunluğu nedeniyle kazananları belir-

lemek hayli zorlu bir süreç gerektirdi. Geçen yıldan farklı olarak, ödüller sektöre ve şirketlerin ölçeklerine göre sınıflandırıldı. Jüri üyeleri, inovatif projeleri belirlerken özellikle "yıkıcı" (disruptive) etkisi bulunup bulunmadığını sorguladı. Projelerin finansal hizmetlere erişimin yaygınlaştırılmasına katkısı da özellikle dikkate alındı.

NCR, Verifone, Türkiye Sigorta Birliği, Papara'nın sponsor olduğu, YASAD, ÖDED ve Finans Kulüp'ün desteklediği PSM AWARDS19'un kazananları, 12 Aralık 2019 Perşembe günü İstanbul'da, Point Hotel Barbaros'ta düzenlenecek ödül töreninde sahiplerini buluyor. ☺

**Zirvedekiler
PSM AWARDS'da
buluşuyor!**

Proaktif bir TCMB ile ödeme şirketleri için yeni bir dönem başlıyor

YTT Hukuk Bürosu
Av. Çağrı Coşar - Av. Kortan Toygar

Finansal teknoloji alanındaki gelişmeler ve yenilikler düzenleyici otoritelerin yetişemeyeceği bir hızda ilerliyor ve sıkça yeni düzenlemelere duyulan ihtiyacı beraberinde getiriyor. Bu çerçevede, ödeme ve elektronik para sektörüne kapsamlı değişiklikler getiren “Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 16 Ekim 2019 tarihinde TBMM Başkanlığı’na sunulduktan sonra 12 Kasım 2019 tarihinde TBMM Genel Kurulu’nda kabul edildi. 22 Kasım 2019 tarihinde ise Resmi Gazete’de yayımlandı. Yeni kanunun 15’inci maddesi yayın tarihinden 6 ay sonra, diğer maddeleri ise 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girecek. Yeni kanunun en önemli maddesini, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’na (BDDK) ait yetkilerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na (TCMB) devredilmesi oluşturuyor. Bu kapsamda düzenlemenin amacı, iki kurum arasında oluşan ikili yapının ortadan kaldırılması ve TCMB’nin tek yetkili otorite haline gelmesini sağlamak olarak açıklanıyor.

Yeni kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte kuruluşlara faaliyet izni verilmesi ile bunların düzenlenmesi, denetimi ve gözetimi TCMB’nin görev ve yetki alanına dahil edilecek. TCMB, ödemeler alanının gelişimini olumsuz etkileyebilecek durum ve koşulların varlığını tespit ederse, konuya ilişkin çalışma komiteleri kurma, bu komitelerin çalışma usul ve esaslarını ilgili tarafın görüşünü ala-

rak belirleme ve bu komitelerde yer alan kararların uygulamaya geçirilmesi için gerekli iş ve işlemler yapma yetkisine yeni kanunla haiz oluyor. Kanun değişikliklerini takiben ilgili sektörleri düzenleyen ikincil düzenlemeleri çıkarma yetkisi de TCMB’ye verilmiş durumda.

TCMB’nin daha aktif rol alması bekleniyor

Yeni kanunla birlikte düzenleyici otoritenin, diğer bir deyişle TCMB’nin gözetim yetkisi; sistem işleticisi, sistem katılımcıları, mutabakat kuruluşu, bağlantılı diğer sistemler ile dış hizmet sağlayıcıları gibi faaliyetleri sistemin çalışmasıyla yakından ilgili tüm taraflarını kapsayacak şekilde genişletildi. Bu gözetim yetkisi kapsamında “TCMB, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilir” ifadesi özellikle göze çarpıyor. Söz konusu düzenlemenin amacı, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlayarak ödeme alanlarında güvenliğinin teminini sağlamak olarak ifade ediliyor. “TCMB’nin sektörde aktif rol alacağı” şeklinde yorumlanan bu düzenleme, ortaya çıkaracağı sonuçlar bakımından merakla takip ediliyor.

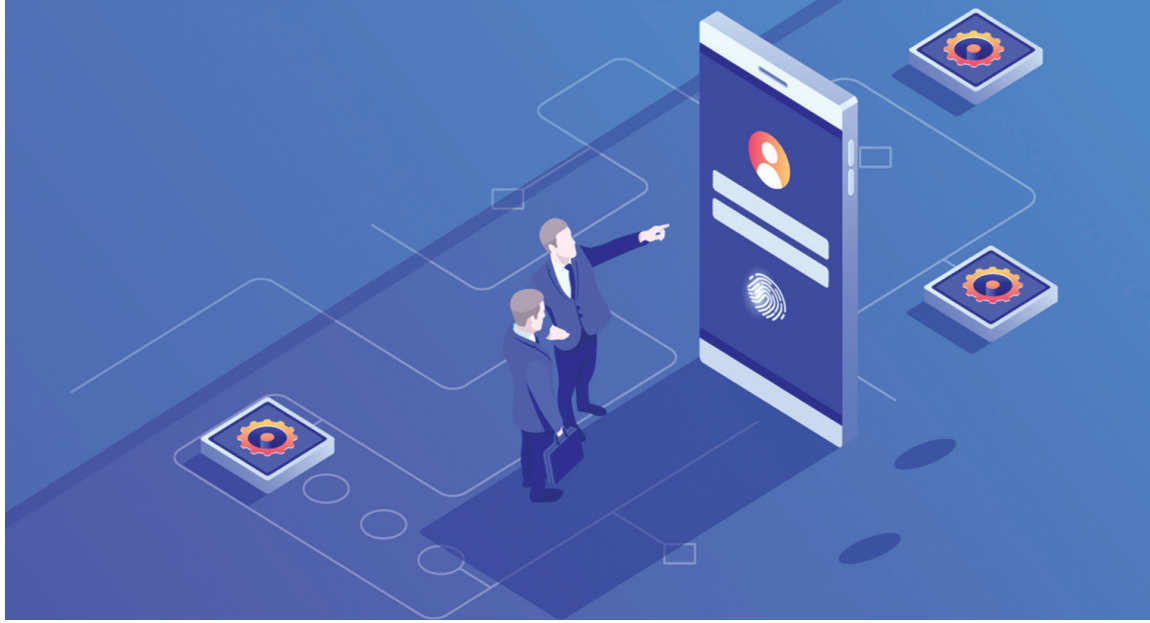
PSD2 ile uyum dikkat çekiyor

Değişiklikler arasında kanaatimizce üzerinde en fazla durulması gereken husus, ödeme hizmeti olarak değerlendirilen faaliyetlerin kapsamının genişletilmesi. Yeni kanunun, Avrupa Birliği’nin “İkinci Ödeme Hizmetleri Direktifi” (PSD2) altında tanımlanan “ödeme emri başlatma hizmeti” (payment initiation services) ve “konsolide edilmiş bilgilerin sunulması hizmeti” (account information services) ile eşdeğer olarak uluslararası düzenlemelere paralel biçimde düzenlenmesi dikkat çekiyor. Kanunda “Başka bir ödeme hizmeti sağlayıcısında bulunan ödeme hesabıyla ilgili sunulan ödeme emri başlatma” ile “Ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme hizmeti sağlayıcıları nezdinde bulunan bir veya daha fazla ödeme hesabına ilişkin konsolide edilmiş bilgilerin çevrimiçi platformlarda sunulması” olarak belirtilen hizmetler “ödeme hizmeti” kapsamında TCMB’nin yetkisi dahilinde 6493 sayılı kanuna tabi olacak. Bunun sonucu olarak bu kuruluşlara lisans/izin alma yü-

Sadece “TCMB, sistemlerin kesintisiz işletimini sağlamak amacıyla sistemik öneme sahip kurulmuş ve kurulacak sistem işleticilerine hissedar olabilir” ifadesi bile önümüzdeki dönemin ödeme sistemleri sektörü açısından ilginç gelişmelere gebe olduğunu gösteriyor. TCMB'nin çıkaracağı ikincil düzenlemeler merakla bekleniyor...

kümlülüğü getiriliyor.

İstisnalar “istisna” olmaktan çıkabilir mi?

Eklenecek iki ödeme hizmetinin yanı sıra 6493 sayılı kanunla sınırlı olarak sayılan ödeme hizmetleri hakkında yeni kanunla eklenecek bent, TCMB'ye ödemeler alanında toplam büyüklük ve etki alanı açısından TCMB tarafından belirlenen seviyeye ulaşan diğer işlem ve hizmetlerin ödeme hizmeti olarak değerlendirilebilmesi yetkisini tanıyor. Buna göre, mevcut durumda istisna olarak değerlendirilen birtakım hizmetlerin ödeme hizmeti olarak değerlendirilmesi ihtimali ortaya çıkıyor. Büyüklük ve etki alanı konusunda TCMB'nin alt düzenlemelerle belirlenebilir ve öngörülebilir oranları tespit etmesi bekleniyor. Bu düzenleme tartışmaları da beraberinde getirdi. Keza büyüklük ve etki alanı ölçütlerini belirlerken esas alınacak kriterler her halükârda tartışmaya yol açma potansiyeli taşıyor. Nitekim şimdiden çeşitli ürün ve faaliyet alanlarının etki ve büyüklük bakımından ödeme hizmeti olarak değerlendirileceği konuşulmaya başladı. Kanaatimizce ödeme hizmeti veya elektronik para olarak düzenlenmesi uygun olmayan iş modellerinin sadece büyüklük ve etki bakımından değerlendirilerek düzenlemeye tabi tutulması doğru bir yaklaşım olmayacaktır.

Elektronik para kuruluşlarının yönetmelikle netleşecek durumları

Bir diğer önemli gelişme olarak, elektronik para kuruluşlarının elektronik para ihracı karşılığında topladıkları fonların TCMB nezdinde bloke edilmesi uygulamasından vazgeçildiğini ve buna ilişkin usul ve esasların ikincil mevzuatta düzenlenmek üzere kanundan çıkarıldığını ifade etmek yerinde olacaktır. Yine elektronik para kuruluş-

larının ödeme hizmetleriyle ilgili yürüttüğü faaliyetlerin kredi verme faaliyeti kapsamına girip girmediği hususuna TCMB tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleme getirileceği anlaşılıyor.

Birlik kurulacak, üyelik zorunlu olacak

Diğer bir önemli yenilik de “Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği” kurulacak olması. Faaliyet izni almış tüm ödeme ve elektronik para kuruluşları birliğe üye olmakta zorunlu tutulacak. Birliğin görev ve yetkileri arasında “üyeri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla her türlü tedbiri almak ve uygulamak”, “üyelerin ilan ve reklamları esas ve şartları tespit etmek” ve “birlik üyeri ve bireysel müşterileri arasındaki uyuşmazlıkların çözüleceği bir hakem heyeti oluşturmak” maddeleri göze çarpıyor.

İdari para cezaları arttı

Yeni düzenlemeyle daha önce 20 bin ila 500 bin Türk Lirası arasında belirlenen idari para cezası tutarları da artırıldı. TCMB Yönetim Komitesi'nce 40 bin TL'den başlayıp 900 bin TL'ye kadar idari para cezası verilebileceği hükme bağlandı.

Aynı zamanda TCMB'nin, ödeme hizmeti kapsamındaki belirli bir işlem türüne ilişkin herhangi bir isim altında işlemin taraflarından birinin aldığı ücret, masraf, komisyon ve diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkili olduğu da ifade ediliyor.

Yeni kanun doğrultusunda TCMB, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren 1 yıl içinde alt düzenlemeleri çıkarmak zorunda. Geçiş sürecinde mevcut alt düzenlemelere uyumun devam edeceğini belirtelim. ☹

B K MBANKALARARASI
KART MERKEZİ

KATKILARIYLA

YILLIK KARTLI ÖDEME TUTARI 1 TRİLYON TL'Yİ AŞACAK

TABLO 1

Ekim sonu itibarıyla toplam kart sayısı 231 milyon

Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerine göre, ekim ayı sonunda Türkiye'de 68.6 milyon adet kredi kartı ve 162.4 milyon adet banka kartı bulunuyor. Ekim 2018 ile kıyaslandığında kredi kartı sayısında yüzde 4'lük, banka kartı sayısında ise yüzde 14'lük artış görülüyor.

TABLO 2

Kartlı ödemelerde yüzde 20 artış

BKM verilerine göre banka kartları ve kredi kartlarıyla ekim ayında toplam 86.4 milyar TL'lik ödeme yapıldı. Bu tutarın 73.9 milyar TL'si kredi kartlarıyla ödenirken, 12.5 milyar TL'sinde banka kartları kullanıldı. Büyüme oranları özelinde incelendiğinde banka kartıyla yapılan ödemelerde bir önceki yılın aynı dönemine göre büyüme oranı yüzde 40 olurken, kredi kartıyla yapılan ödemelerde bu oran yüzde 17 olarak gerçekleşti. Toplam kartlı ödemeler büyümesi ise yüzde 20 oldu.

Kartlı ödemeler nakitin yerini almaya hızla devam ediyor. Her 5 TL'lik ödemeden 2 TL'si artık kartlarla yapılıyor. Temassız ödemeler 8 ayda yüzde 100 büyüdü. 2019 sonunda yıllık kartlı ödeme tutarının 1 trilyon TL'yi geçmesi bekleniyor...

Kart sayıları (Milyon Adet)

	2018 Ekim	2019 Ekim	Değişim
Banka kartı	142	162.4	% 14
Kredi kartı	65.7	68.6	% 4
Toplam	207.7	231	% 11

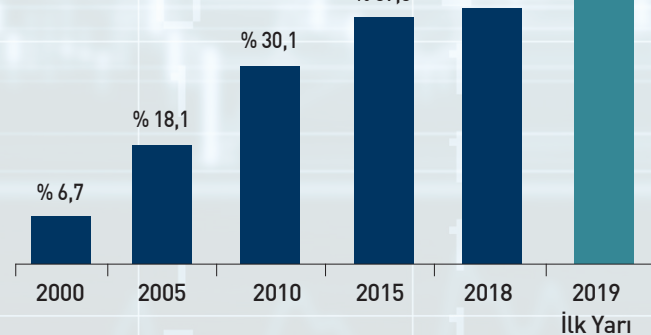
Kartlı ödeme tutarı (Milyar TL)

	2018 Ekim	2019 Ekim	Değişim
Banka kartı	8.9	12.5	% 40
Kredi kartı	63	73.9	% 17
Toplam	71.9	86.4	% 20

Hanehalkı harcamalarında kartlı ödemelerin payı yüzde 40'ı aştı

Kartlı ödemelerin hanehalkı harcamaları içindeki payı

Şekil 1

Kartlı ödemeler hayatımızın her alanında önemli bir ödeme aracı olma yolunda hızla ilerlemeyi sürdürüyor. Temel ihtiyaçlardan vergi ödemelerine, bireysel emeklilikten uluslararası alışverişler ve bağış ödemelerine hayatın tüm alanlarında kartlı ödemeler artık önemli bir ödeme aracı olarak kullanılıyor.

Kartlı ödemelerin yaygınlığının en önemli göstergelerinden biri hanehalkı harcamaları içindeki kartlı ödemelerin payı olarak öne çıkıyor. 2000'li yılların başında yüzde 7 seviyelerinde olan hanehalkı harcamaları içindeki kartlı ödeme payı 2019 ilk yarısı itibarıyla yüzde 40'ı geçmiş bulunuyor. Son 20 yılda bu oranın bu seviyelere ulaşması, ödemelerin kayıt içine alınması konusunda da büyük önem taşıyor. Kartlı ödemelerin dönemselliği azaltarak arz ve talebi daha dengeli bir yapıya dönüştürmenin yanı sıra vergi gelirlerini artırma noktasında çok önemli bir rolü bulunuyor.

TABLO 3

Temassız ödemeler sekiz ayda yüzde 100 büyüdü

Teknolojiye son derece hızlı bir biçimde adapte olan toplumumuzun, temassız ödemelerin sunduğu hız ve kolaylıktan çok daha fazla faydalanmaya başladığı rakamlarda göze çarpıyor. 8 Mart'ta günlük temassız ödeme adedi ilk defa 1 milyonu aşarak rekora ulaşmıştı. Ekim ayı verilerine göre günlük temassız ödeme adedinde yeni bir rekor gerçekleşti ve 23 Ekim'de 2 milyonu aştı. 8 ayda ikiye katlanan temassız işlem adedinin bu seviyelere çıkması toplumumuzun temassız ne kadar sahiplendiğinin bir diğer önemli göstergesi olarak ön plana çıkıyor. Temassız ödemeler bugün daha çok market, yemek ve akaryakıt ödemelerinde tercih edilirken önümüzdeki dönemde

Temassız ödeme gelişimi	2019 Mart	2019 Ekim
Günlük ortalama temassız ödeme adedi (Milyon)	1.03	1.78

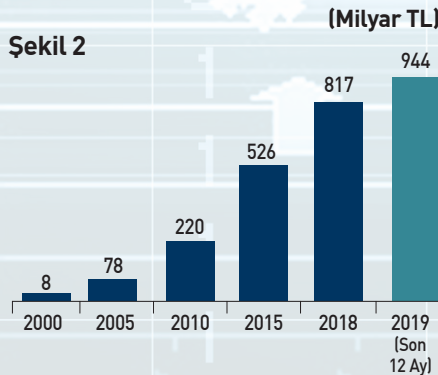
ulaşım, giyim ve elektronik gibi diğer sektörlerde de yaygınlaşarak hayatın her alanında yer alması bekleniyor.

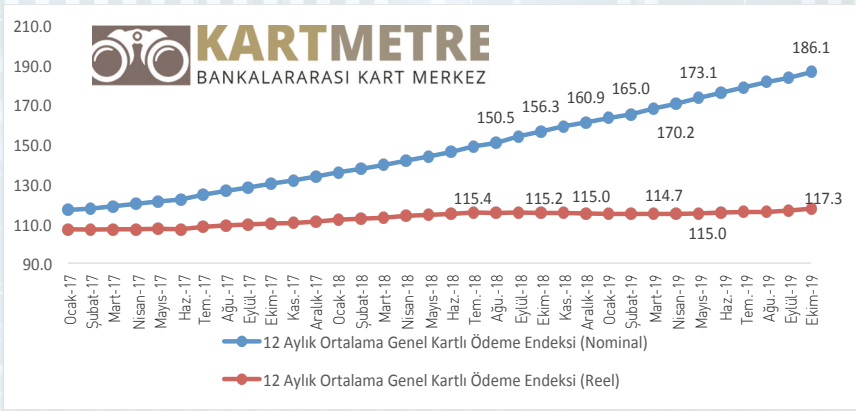
Yıl sonunda kartlı ödeme tutarı 1 trilyon TL'ye ulaşacak

Hanehalkı tarafından nakit yerine tercih edilen ve artık vazgeçilmez bir ödeme aracı olan kartlı ödemelerin yıllık tutarı incelendiğinde, son 12 ay itibarıyla yerli kartlarla 944 milyar TL ödeme yapıldığı bilgisine ulaşıyor. 2019 yılı sonunda ise yerli kartlarla yapılan ödemelerin 1 trilyon TL gibi önemli bir rakama yaklaşacağı öngörülüyor. 2000 yılında yerli kartlarla yıllık 8 milyar TL ödeme yapıldığı baz alındığında, bugün gelinen noktada kartlı ödemelerin ne kadar geliştiği ve ne kadar büyük bir ekonomiye aracılık ettiği ön plana çıkıyor. Yabancı kartlarla Türkiye'de 2019 yılı sonunda yapılan ödemelerin 80 milyar TL'ye ulaşacağı düşünüldüğünde, Türkiye'nin aracılık ettiği toplam kartlı ödeme tutarının 1 trilyon TL'yi rahatlıkla aşacağı öngörülüyor.

Yerli kartlarla yapılan ödeme tutarı

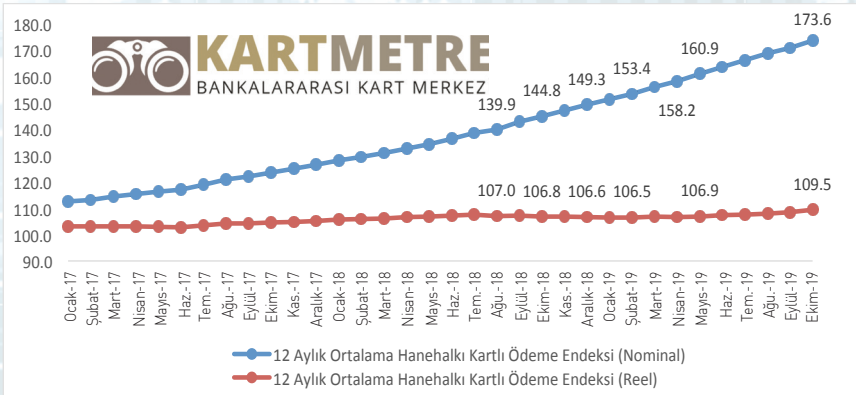

BKM KARTLI ÖDEME ENDEKSİ (KARTMETRE)

12 Aylık Ortalama Genel Kartlı Ödeme Endeksi

Genel Kartlı Ödeme Endeksi'nin 12 ay hareketli ortalama gelişimi incelendiğinde ekim ayında 1 yıl öncesine göre nominal olarak yüzde 19, reel olarak ise yüzde 1.8'lik büyüme gözlemleniyor.

12 Aylık Ortalama Hanehalkı Kartlı Ödeme Endeksi

Hane Halkı Kartlı Ödeme Endeksi'nin 12 ay hareketli ortalama gelişimi incelendiğinde ekim ayında 1 yıl öncesine göre nominal olarak yüzde 19.9, reel olarak ise yüzde 2.5 büyüme gözlemleniyor.

Kartmetre ile ilgili detaylı bilgilere BKM web sitesinden erişilebilir:
<https://bkm.com.tr/raporlar-ve-yayinlar/kartmetre>

FinTek lideri 100 kadın

LATTICE80, 2019 yılı "FinTek'te Lider 100 Kadın" (Top 100 Women in Fintech 2019) listesini yayınladı. Küresel çapta FinTek'lerde üst düzey yöneticilik yapan kadınların sıralandığı listenin hedefi, bu alanda farkındalık yaratmak ve bu kadınların küresel çapta tanınmasına yardımcı olmak.

LATTICE80, "FinTek'te Lider 100 Kadın" listesini belirlerken, kadınların farklı coğrafyalarda ve FinTek ekosisteminde oynadığı rolleri titizlikle incelediğini, tüm roller açısından adil bir seçim yapmaya özen gösterdiğini vurguluyor. Colendi'nin kurucusu ve COO'su Mihriban Ersin Tekmen'in tek başına Türkiye'yi temsil ettiği listede dikkat çeken bazı bölümler şöyle:

■ 44 kadın, FinTek ve blokzinciri (blockchain) girişimlerinde kilit yönetim pozisyonlarına sahip. 26 kadın, devlet kurumları, destek toplulukları-girişimleri veya araştırma enstitüleri gibi oluşumlarda öncü çalışmalar yapıyor. 20 kadın şirket yöneticisi, 10 kadın da FinTek ya da blokzinciri odaklı yatırımcı statüsünde.

■ 2019 listesi için en çok kadın FinTek lideri çıkararak 5 şehir şöyle sıralanıyor: Londra (17), Hong Kong (12), New York (10), Singapur (8) ve San Francisco (8)

■ Geçen yılki listede olup da 2019 listesinde de yer alan 34 kadın var. Kadınlar hem finansal hizmetler hem de teknoloji alanında dünyada halen yetersiz temsil edilmeye devam ediyor. Özellikle her iki sektörün kesiştiği bir alan olan FinTek'te kadın liderliği artırılmaya çalışılıyor.

ÜRÜNLER ERKEKLERE GÖRE TASARLANIYOR!

Yönetim danışmanlığı firması Oliver Wyman'a göre erkek egemen finans endüstrisi, kadınlara yönelik ürünleri dikkate almama ve uyarlayamama nedeniyle yılda 700 milyar dolardan fazla para kaybediyor. Örneğin, sigorta şirketleri kadınlara erkeklerle aynı oranda hayat sigortası satmış olsaydı yeni primlerle birlikte 500 milyar dolar daha kazanabilirdi. Keza

kadınlar hisse senedi ve tahvilden ziyade varlıklarının çoğunu nakit olarak tutma eğiliminde. Bu da varlık yöneticileri için 25 milyar dolar değerinde ekstra getiri anlamına geliyor. Raporun başyazarı Jessica Clempner, kadınların finansal hizmetlerdeki en büyük ancak en az hizmet verilen müşteri grubu olduğuna dikkat çekiyor.

Yine rapora göre cinsiyetten bağımsız gibi görünen pek çok ürün aslında erkek ihtiyaçlarına göre tasarlanıyor. Bu sorunların kaynağı olarak finans endüstrisindeki üst yönetimin kadın eksikliği gösteriliyor. Raporda, küresel çapta finans yöneticilerinin sadece yüzde 20'sinin kadın olduğu belirtiliyor. 2016'da ise bu orandan yüzde 16'ydı. ☹

ÖDEME SİSTEMLERİNDE GELECEĞİ TASARLIYORUZ!

POS cihazın
artık cebinde!

VISA

troy®

Dijital ödeme çözümlerimizle
güvenli ve hızlı ödeme deneyimini keşfedin.

 provision

in   / provisionpay
www.provisionpay.com

ParamIBAN ile Banka Hesabı Olmayanlar da IBAN Sahibi Oluyor!

ParamIBAN'a başvurun, elektronik para hesabınıza ait, tüm bankacılık sistemlerinde geçerli IBAN'a kolayca sahip olun.

ParamIBAN

  /paramkart
param.com.tr / 0850 988 88 88